

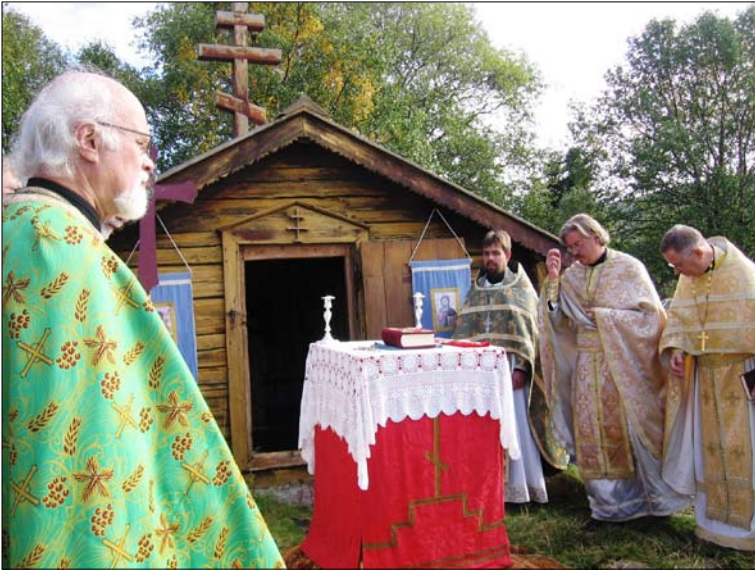
SOLEA

lisalmi
Jyväskylä
Kuopio
Mikkeli
Rautalampi
Varkaus

4. vuosikerta

N:o 5 - marraskuu 2006

Ortodoksinen seurakuntalehti

Liturgia Neidenissä ikivanhan Georgios Voittajan kappelin pihamaalla. (Kuva yllä)

Vedenpyhitykseen kuljettiin Näätämöjoen kosken rantakalliolle. (Kuva oik.)

Suur armme - Herra Armahda!

Bussin etulasiin oli kiinnitetty teksti Sevettijärvelle ja Jumalan äidin ikoni.

Tämä oli meidän bussimme, joka lähti Ilomantsista ja suuntasi Kuopion ja Pielaveden kautta pyhiinvaellusmatkalle Trifon Petsamolaisen praasniekkaan.

Päivä oli lämmin ja aurinkoinen, ja sellaisena sää jatkui koko elokuun viimeisen viikonvaihteen ajan. Useimmat meistä matkalaisista osallistuivat ensimmäistä kertaa pohjoiseen praasniekkaan, toisin kuin matkanjohtajamme isä Timo ja kanttori Eija Honkaselkä, jotka entisissä Lapin seurakunnan työntekijöinä palasivat nyt tuttujen tapahtumien ja ihmisten pariin.

”Suur armme” – ”Herra armahda”, lauloi kanttori Erkki Lumisalmen johtama pyhiinvaeltajista koottu kuoro sekä suomeksi että koltan kielellä. Litaniapalvelus Petsamoon jääneiden muistokivellä oli alkanut.

Olimme vihdoinkin toisena matkapäivänä päässeet Nellimin kylään Inarinjärven kaakkoiskulmalle. Tänne oli kokoontunut paikallisia suomalaissyntyisiä, inarinsaamelaisia ja koltasaamelaisia sekä pyhiinvaeltajien joukko eri puolilta Suomea. Oulusta oli saapunut KP metropoliitta Panteleimon seurueineen, ja kauimmat vieraat,

nuoret ortodoksit Konstantinopolista saakka.

Totiset rajavartijat seisoivat paaden vierellä, aurinko punersi mäntyjen rungot, vaaleaa jäkäläkangasta täplittivät puolukoiden punaiset posket. Meidän rukouksemme liittyi näkymätön seurakunta, ja moni tunsu silmänsä täyttyvän kyynelistä.

Nellimin pyöröhirsiä rakennettu Pyhän Kolminaisuuden ja Trifon Petsamolaisen kirkko tuli tupaten täyteen ehtoopalveluksen aikana.

Kesän lämpö tiivistyi tuohusten palaessa ikonien edessä. Oulun ikonimaalarit olivat tehneet suurenmoisen työn Nellimin kirkolle maalaamalla sinne kauniit ikonit. Ehtoopalvelusta seurasi kyläjuhla Nellimin entisen koulun pihaan rakennetulla uudella tanssilavalla.

Vieraanvaraa riitti – oli ruokaa nälän sammuttamiseksi ja runsaasti ohjelmia vieraiden viihdyttämiseksi, hanurinsoittoa ja runonlausuntaa, kantelemusiikkia ja kehtolauluja sekä Petsamossa syntyneen Katri Jefremoffin lauluesitys. Hän on tunnettu koltasaamelaisen kulttuurin vaalija ja Nellimin koulun entinen koltasaamen opettaja.

Illan hämärtyessä juhlat päättyivät. Saimme bussimme Sevettijärvelle saakka paikallisen matkaoppaan, koltasyntyisen kanttori Erkki Lumisalmen, joka esitteli uutta

koltta-asutusta, kertoi saamen kielistä, joita on tunturisaame, inarinsaame ja koltasaame Suomessa ja vielä kolme eri kieltä Norjassa ja saman verran Venäjällä.

Ihaillessamme Inarinjärven jylhiä rantoja kuului auton etuosasta jysähdys poron iskeytyessä etupuskuriin. Oppaamme paikallinen asiantuntimus oli avuksi, kun porovahingosta piti ilmoittaa poliisille. Poro jäi jälkeemme, kun me jatkoimme matkaa kohti pohjoista.

Yömyöhään kurvasimme Toini Sanilan porotilalle. Sieltä löytyivät nukkumapaikat ja suloinen suihkuhuone. Se, miten kauniissa vaaramaisemassa yöme vietimme, selvisi vasta aamun hiljaisuudessa järvenrantapolkuja kulkiessa.

Sevettijärvi sijaitsee n. 120 km Inarista pohjoiseen. Maantie kylään on saatu vasta 1960-luvulla. Sevettijärvellä on 350 asukasta, joista 90 % koltasaamelaisia.

Lapset voivat käydä Sevettijärvellä peruskoulun kokonaan. Koulua johtaa samainen Toini Sanila, jonka matkailuyrityksessä yövyimme. Liturgian jälkeen päiväjuhlassa selvisi, miten kansainvälistä koulua pohjoisessa käydään.

Oppilaiden ohjelmassa välittyi koltasaamelainen perinne leudeineen (leudd on koltasaamelainen kansanlaulu). Piirileikissä pyörähtelivät mukana kunniavieraat

piispa Panteleimon ja ministeri Hannes Manninen, joka oli pyydetty pitämään juhlapuhetta. Kuntaministeri Manninen ei puhunut nyt kuntaudistuksesta, vaan kertoi koulutuksen tärkeydestä ja omista henkilökohtaisista yhteyksistään ortodoksinen kirkkoon.

Sevettijärven kirkko on pyhitetty Trifon Petsamolaisen muistolle. Kirkon viereinen hautausmaa rauhoittaa hiljaisuudellaan ja kauneudellaan. Kävellessään valoisassa matalassa männikössä voi nähdä puuristien kohoavan jäkälän peittämällä hautakummuilla. ”Olkaa iäti muistettu...”

Sevettijärvellä jumalanpalveluksiin osallistui paljon kirkkokansaa. Oli tungosta, värikkäitä kolttapukuja, lattialla istuvia lapsia sekä runsaslukuinen papisto ja kuoro. Piispa Panteleimon puhui lämpimästi pyhiinvaelluksen merkityksestä, matkalle lähtemisestä ja sen rasituksesta, yhteisestä ilosta ja matkan antamasta voimasta arkeen palatessa.

Illanvietto koulun läheisellä hiekkarannalla, ohjelmanaan Trifonin triathlon, laulut, letunpaisto ja tikahiekkapöytä, päätti päivän tiiviin ohjelman. Ajoimme taas Sanilaan, josta sunnuntaiamuna matka jatkui kohti Jäämeren rantaan.

Sevettijärven kivieliöt, pirupellot, jätet, hiekkaharjut ja jäkäläkankaat

vaihtuivat Norjan puolelle tullessa avarampiin ja jylhempiin maisemiin. Vaarojen välissä laaksossa virtasi kalaisa Näätämö-joki.

Auringon kesäisessä lämmössä osallistuimme Neidenin eli Näätämon Georgios Voittajalle pyhitetyssä kappelilla pidettyyn liturgiaan, jonka toimittivat yhdessä norjalainen ja suomalainen papisto ja kuorot. Kirkkokansa ja papisto seisoivat pienen hirsipyhäkön ulkopuolella nurmikolla.

Koski kohisi ja kalamiehet vaelisivat vapoineen joen rannalla. Myös kirkkokansa kulki ristisaatossa jonerantaa vedenpyhitykseen. Luonto ja ihmiset pyhittyivät veden vihomomisella, pyhitettyä vettä otettiin mukaankin, ja tällöin yksi petollisen liukkaalta rantakiveltä liukastunut pyhiinvaeltaja joutui kamppailemaan päästäkseen pois virtaavasta joesta.

Kotimatalla Lapin pitkät välimatkat tulivat konkreettisesti todeksi ja koettelivat kestävyyttä ja kuntoa. Ajettuamme n. 500 km olimme vasta Rovaniemellä, puolessa matkassa useimmalle matkaajalle. Yön pimeys ehti vaihtua aamuaurinkoksi ennen kuin vaelluksemme pohjoiseen päättyi aamukahviin kotona ja päivänas-kareisiin tai lepoetkeen.

TEKSTI: HELENA SUOMALA
KUVAT: HEIKKI SUOMALA

Solealta

Te olette Korkeimman lapsia!

Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen!

”Te olette Korkeimman lapsia!” Me kysymme miten? Vastaus on evankeliumissa: ”Rakastakaa vihamiehiänne, tehkää hyvää ja lainatkaa, vaikka ette uskoisikaan saavanne takaisin. Silloin teidän palkkanne on suuri.”

Me ihmiset olemme kaikin tavoin erilaisia – ajattelussa, asioiden ilmaisu- ja käyttäytymisessä, työtavoissa. Samoin harrastuksissamme ja tavoissamme luoda ihmissuhteita eroamme toisistamme. Tunne-elämä kokonaisuudessaan on jokaisella meillä ainutlaatuinen.

Tämä valtava erilaisuuden värikyvyys on rikkaus. Mutta myönteinen rikkaus vain silloin, kun tästä kaikesta koostuu ehjä ja riidaton kokonaisuus. Niinpä ihmisyksilö on todellinen yksilö vain yhteisössä. Yksilöllisyys jalostuu osana kokonaisuutta ja nimenomaan jäsenyydessä.

Me olemme jäseniä kodissa, perheessä, suvussa, työpaikkayhteisössä, kirkossa, valtiossa ja monessa muussa. Meillä on siis mittamattomat edellytykset jalostaa yksilöllisyyttämme ja kehittää itsessämme sitä hyvää, mitä yhteisö kaipaa elääkseen.

On vain opittava käsittämään todellinen hyvä ja käyttämään tämä käsitys tekoihin, jotka ovat hyveittemme ilmauksia, itse hyveitä. On harjoiteltava ahkeruutta, kerättävä kärsivällisyyttä ja etsittävä viisautta, entistä syvempää ja hengellisempää. Kaikkien hyväksi on opeteltava oikeudenmukaisuutta ja noudatettava nöyryyttä, mutta tarvitaan myös valmentautumista vastuuntuntoon ja pyyteetöntä alttiutta toisen auttamiseen.

Itse yhteisöltämme paljon anteeksi saavina olemme velvolliset vielä enemmän anteeksi antamaan. Itse lukemattomia kertoja tuomiosta armahdetuina on meidän annettava armoa ja vaiennettava joskus syyttävä äänemme. Itse autettuina auttaakamme siellä missä voimme.

Mutta nöyryytettyinä alkäämme nöyryyttäkö. Moninaisessa rajoittuneisuudessamme, joka vaikeuttaa ihmissuhteitamme, voimme kuitenkin katsoa Jumalan rajattoman rakkauden puoleen. Heikkoina voimme pyytää Häneltä elämänsukoa. Hän antaa vakaumuksen ja toivon. Se toivo toteutuu Hänen yhteydessään.

Maailma vaatii voimaa, suuruutta ja lujuttua. Tämän vaatimuksen edessä ihminen tuntee heikkoutta ja pienuutta. Kuitenkin Jumalan rakkaus löytää rehellisen ihmisen vajavaisuuden luo.

Kristuksen elvyttävä rakkaus etsii turvattomimman, kauimmaksi eksyneen, väsyneimmän ja nääntyneen. Se nostaa tiepuolesta tielle ja varjosta valoon. Tätä varten Kristus laskeutui alas, maan alimpiin paikkoihin. Hän rakensi uuden yhteyden.

Tässä yhteydessä on turvallista olla jäsenenä. Samanlaisen turvallisuuden me haluamme tuoda omaan yhteiskuntaamme, niihin päiviin, joita pelkäämme, niihin hetkiin elämässämme, joiden kohdalla tuntuu, ettemme jaksa tässä paineessa, tässä rytmisissä ja raastavassa vauhdissa.

Daavidin psalmissa sanotaan: ”Sinä päivänä, jota minä pelkään, minä turvaan Sinuun. Jumalaan minä luotan ja ylistän hänen sanaansa, Jumalaan minä turvaan, enkä pelkää. Mitä ihminen minulle tekisi?”

Hyvää talven tuloa toivottaen

ISÄ ARTO LESKINEN
KIRKKOHERRA

Paimenmatkat

Arkkipiispa Leon paimenmatkat loppuvuodelle 2006:

- 7.11. Karjalan hiippakuntasäätiön vuosijuhla, Kuopio
- 10.-12.11. Rautalammin seurakunnan tarkastus
- 21.11. Arkkipiispalla vieraana, Kuopio: eduskunnan pääsihteeri Seppo Tiitinen
- 26.11. Liturgia, eläkeläisten kirkkopäivä, Kontiolahti Joulukuu
- 2.12. Kulttuurifoorum, Dipoli, Espoo
- 7.12. Uskontojen johtajien kokous, Helsinki
- 15.12. Ortodoksisen seminaarin johtokunnan kokous, Joensuu

Piispa Arsenin paimenmatkat loppuvuodelle 2006:

- 1.11. Nurmes, I valvontapiirin kokous
- 3.-5.11. Nurmes, seurakunnan tarkastus
- 13.11. Iisalmi, Evakkokeskus, Luento ikonien sisällöstä ja symboliikasta
- 18.-19.11. Turku, Vigilia, liturgia ja Valamon ystävien tilaisuus
- 25.-26.11. Vaasa, Maahanmuuttajien viikonloppu
- 1-3.12. Valamo, Ortodoksisen julkaisijoiden kokoontuminen
- 10.-12.12. Valamo, Kirkolliskokous
- 16.-17.12. Salahmi, Vigilia, rukoushuoneen vihkiminen ja liturgia

Myös seurakuntatyössä toimivan olisi osattava tuoda esille omat tarpeensa. ”Itsensä rakastamisella” ei tarkoiteta itserakkautta vaan oman itsensä rajojen ymmärtämistä.

Esipaimenen palsta

Jumalan äidin puutarhassa Pyhällä Vuorella

Arkkipiispa Jukka Paarma esitti vuosia sitten, että järjestäisin matkan hänen ja hänen läheisten työtovereidensa kanssa Athokselle.

Toteutimme toiveen nyt syyslokakuun vaihteessa.

Matkamme oli pyhiinvaellus ja tällä tavalla ekumeenisesti toteutettu ainutlaatuinen. Vierailimme kuudessa luostarissa ja osallistuimme päivittäin palveluksiin. Itse johdin pyhäaamun eukaristisen liturgian ja osallistuin eri tavoin moniin muihin palveluksiin.

Asuinpaikkojamme matkalla olivat Ivironin ja Ksenofontaksen luostarit. Lisäksi olimme majoitettuina matkallamme Ateenan ja Thessalonikin kirkollisiin keskuksiin.

Yhteinen matkamme ja rukouksemme on merkki myös muille kirkkoille siitä, miten ortodoksinen ja luterilainen kirkko toimivat Suomessa hyvässä yhteisymmärryksessä ja rakentavat kristittyjen välistä yhteyttä, sanoi arkkipiispa Jukka Paarma esitellessään luostareissa suomalaista ekumeniaa.

Totesin, että Athoksella käy saamieni tietojen mukaan vuosittain 100 000 pyhiinvaeltajaa. Ajatellen Athos-näyttelyä Suomessa sanoin puolestani, että sama määrä ihmisiä saattaa tutustua taidearteisiin Helsingin tennispalatsin museossa.

Näin näyttely palvelee niitä ihmisiä, jotka eivät voi itse matkustaa Pyhälle Vuorelle. Ilmaisin kirkkomme ja suomalaisten suuren arvostuksen sitä päätöstä kohtaan, jonka luostarit yhdessä tekivät lähettäessään ensi kertaa aarteitaan ulkomaille. Näyttely sijoittuu hyvin Suomen EU-puheenjohtajuuden aikaan, yhdistää kulttuureitamme ja kertoo yhteisestä eurooppalaisesta arvopohjasta.

Pyhän Vuoren luostareissa tapasimme useimmat niistä veljistä, jotka olivat näyttelyn avajaisien tiimoilta maassamme. He olivat hyvin vaikuttuneita kokemuksestaan. Toiset

Arkkipiispa Leo ja arkkipiispa Jukka Paarma vierailivat Pyhällä Athosvuorella. Kuvassa he istuttavan pähkinäpuun tainta.

veljestön jäsenet sanoivat, etteivät he nyt muusta puhukaan kuin kaikesta siitä positiivisesta, mitä he Suomessa ja sen ortodoksisessa kirkossa kokiivat.

Kuluneena kesänä vieraili Kreikan arkkipiispa Kristodoulos kirkossamme seurueensa kanssa. Nyt tapasimme hänet Ateenassa kuten myös Thessalonikin metropoliitta Anthimoksen ja Thermopylain metropoliitta Johanneksen. Suurlähettiläs Ole Norrback osallistui arkkipiispa Kristodouloksen tarjoamalle lounaalle.

Kaikkien tapaamiemme luostariveljien joukosta mainitsen Ksenofontoksen arvostetun ikonimaalarin, isä Luukkaan. Hän tulee marraskuussa Suomeen, museoon ja kirkkomme vieraaksi.

Erityisesti haluan kertoa siitä ylitsevuotavan suuresta ystävällisyydestä ja vieraanvaraisuudesta, jolla ekumeeninen kirkollinen ryhmämme otettiin kaikkialla vastaan. Meille esiteltiin perusteellisesti Kreikan kirkon ja Vuoren yhteisöjen

elämää ja myös sitä rakennustyötä, jota mm. EU-rahoituksen turvin monissa luostareissa ja Pyhällä Vuorella tehdään. Isät igumenit antoivat meille runsaasti aikaa myös syventävään hengelliseen keskusteluun. Ihailimme näkemäämme ja kokemaamme ja iloitsimme Jumalanäidin puutarhan kauneudesta ja rauhasta.

Joka päivä kirkkoissa ja keljoissa kilvoittelijat ylistävät Luojansa kunniaa ja rukoilevat koko luomakunnan puolesta.

Kun nyt tämä Vuori on taidearteidensa muodossa tullut luoksemme Suomeen, on mahdollisuus aistia tuota pyhää historiaa lähellämme. Toivon, että seurakunnistamme voidaan järjestää yhteisiä matkoja Athos-näyttelyyn. Se on auki tammi-kuun 21. päivään 2007 asti.

Siunaten

ARKKIPISPA LEO

Onko seurakuntatyössä imua?

Seurakuntatyö ei ole pelkkä kutsun palon toteuttamista. Seurakunta on työyhteisö, jossa toimii monenlaisia ammatti-ihmisiä.

Vaikka useat tämän työyhteisön jäsenistä tekevät henkistä tai hengellistä työtä, siihen liittyy niin fyysistä kuin psyykkistäkin kuormitusta.

Kuuden seurakunnan työntekijät olivat konsultti Reijo Räisäsen koulutettavana Tetrimäen lomakeskuksessa Vehmersalmella. Koulutuksessa pohdittiin työssä jaksamista ja stressin hallintaan liittyviä tekijöitä. Seurakunnan työntekijät toimivat samojen lainalaisuuksien varassa kuin muidenkin työyhteisöjen jäsenet

On olemassa lukuisia stressimitareita ja työuupumusta koskevia tutkimustuloksia. Useissa tutkimuksissa on käynyt ilmi kuinka työn kohtuuttomat vaatimukset ovat työuupumuksen suurin riskitekijä. Joskus työntekijän taidot eivät vastaa työn vaatimustasoa. Velvollisuuden-

tuntoinen ihminen voi puolestaan asettaa itse itselleen paineita.

Ihmisen voimavarojen puutteesta kertovat lukuisat lyhyet työstä poissaolot, vetäytyminen, unihäiriöt tai ihmissuhdeongelmat. Esimieheltä toivottaisiin tuntosarvia tilanteen mahdollisimman varhaiseen havaitsemiseen. Työuupumuksen ensisijainen syy on työolosuhteissa, ei esimerkiksi perhesuhteissa. Vaikea perhetilanne vaikuttaa epäsuotuisasti, mikäli olosuhteet työssäkin ovat vaikeat Räisäsen mukaan.

Joskus työ vie ihmisen mukanaan. Työ voi aiheuttaa sekä positiivista että negatiivista stressiä. Jälkimmäisestä on runsaasti tutkimustuloksia. Tällöin ihmisen olemusta leimaavat sekä velvollisuuden että syllisyyden tunto pysyvänä ulottuvuutena. Ihminen joutuu noidankehään: hän tuntee voimavarojensa vähenevän, mutta pyrkii tekemään enemmän menettäen vähäisetkin voimavaransa.

Työ voi olla myös voimaannuttava. Työn imulla tarkoitetaan myönteistä tunne- ja motivaatio-tilaa. Ihminen on tällöin uppoutunut työhönsä ja toimii tarmokkaasti päämääriensä eteen. Vaikka työntekijä olisi omistautunut työlleen, hän pystyy irrottautumaan siitä. Tällöin työ antaa energiaa, itseluottamusta ja tyytyväisyyttä.

Myös seurakuntatyössä toimivan olisi osattava tuoda esille omat tarpeensa. ”Itsensä rakastamisella” ei tarkoiteta itserakkautta vaan oman itsensä rajojen ymmärtämistä.

Jos ihminen ei osaa pitää huolta omasta jaksamisestaan, myös muiden auttaminen vaikeutuu. Työntekijän on opittava priorisoimaan vaatimuksia ja hänen on myös uskallettava karsia tehtäviä. Vaikka työt on hoidettava, kenenkään ei tarvitse olla aina tavoitettavissa.

SIRPA OKULOV

Liturgian vuoropuhelu viittoen

Sunnuntaina 1.10. toimitettiin Jyväskylän Ylösnousemuksen kirkossa ensimmäistä kertaa viittomakielelle tulkattu liturgia.

Samalle päivälle osuneet juhlat, sunnuntai ja Jumalansyntyttäjän suojeluksen juhla, kokosivat kirkkoon yli 100 henkeä. Joukossa oli sekä seurakuntalaisia että myös muihin uskontokuntiin kuuluvia kuulovammaisia. Palveluksen toimitti isä Aleksander Roszczenko ja kuorolaulua johti kanttori Marja-Leena Kugler.

Ajatus kuulovammaisille tulkutusta liturgiasta tuli seurakuntalaisten keskuudesta, Helena Järviseltä, joka oli suurena apuna myös käytännön järjestelyissä. Tulkkeina toimivat Irina Nikmo ja Susanna Ohranen, jotka ovat käyneet kolmivuotisen viittomakielen tulkin koulutuksen. Heille kokemus ortodoksisen jumalanpalveluksen tulkkauksesta oli myös ensimmäinen laatuaan.

Mitä erityishaasteita ortodoksisen liturgian tulkkauksen sitten asettaa?

- Tulkkeja on oltava kaksi, jotta papin ja kuoron ”vuoropuhelu” saadaan tulkattua, Nikmo ja Ohranen toteavat. – Palvelukseen on valmistauduttava etukäteen huolellisesti, erityisesti terminologian suhteen. Joistakin viittomista, esimerkiksi sanasta ”kuolematon”, sovimme etukäteen.

Simultaanitulkauksen haasteena on aina myös lausekokonaisuuksien hahmottaminen pienistä palasista, sanoista. Nikmon ja Ohrasen mukaan hidasta ”tavu tavulta” laulamista voikin olla hankala viitto.

Ortodoksisessa jumalanpalveluksessa Kirkon opetus välittyy pääosin

Irina Nikmo ja Susanna Ohranen toimivat viittomakielisen liturgian tulkkeina Jyväskylässä.

sanoina, mutta rukouksen ilmapiiriin voi tuntea myös muiden aistiin kuin kuuloaistin kautta. Ikonit ja kirkon kauneus ovat silmiemme katseltavina, haistamme tuohusten ja suitsutuksen tuoksun, tunnemme liturgisen draaman liikkeen, saatot, polvistumiset, ja maistamme ehtoollislahjat. Jyväskylän kirkkoherra isä Arto Leskinen korostaakin ortodoksisen jumalanpalveluksen moniulotteisuutta ja toteaa, että seurakunnalla on halu palvella kaikkia jäseniään

tasapuolisesti.

- Viittomakielelle tulkutut jumalanpalvelukset ovat myös keino tehdä ortodoksisuutta tutuksi muiden kirkkojen jäsenille, hän toteaa ja suosittelee viittotun liturgian kokeilemistä myös muiden Kuutosseurakuntien alueella.

PIRJO HÄRKÖNEN
ALEKSANDER ROSZCZENKO

Liturgiaan osallistuminen on kirkkoon kuulumista

Kirkko-käsitteestä ei ole tarkkaa kuvausta Uudessa testamentissa. Sieltä löytyy kymmeniä eri nimityksiä kuten Kristuksen Ruumis, Kristuksen Morsian, kuninkaallinen papisto ja uusi Israel.

Antioikian piispa Ignatios (k 107) on määritellyt kirkon seuraavasti: ”Kirkko on tietyn alueen uskovien kokous, joka on piispansa johdolla kokoontunut toimittamaan eukaristiaa.”

Kirkko käsitteeseen liittyi alun alkaen maantieteellinen määre ja piispat toimivat seurakuntien johdossa muistutti **rovasti Stefan Holm**, joka puhui Kseniapiirin illassa lokakuussa. Vain liturgiaan osallistumalla kuului kirkkoon. ”Nimikristittyinä” oleminen oli mahdotonta.

Ensimmäisillä vuosisadoilla ehtoollisen saattoi saada myös kotiin. Kun ehtoollislahjoja alettiin käyttää väärin muun muassa talismaneina, kirkko ”monopolisoi” ehtoollisleipien käytön, kuvaili isä Stefan.

Liturgia-palvelus ja eukaristiaan osallistuminen on muuttunut historian aikana. Liturgian runkona on juutalainen synagoga-palvelus, sillä ensimmäiset kristityt olivat taustoiltaan juutalaisia. Synagoga-palvelukseen lisättiin Herran rukous

ja ehtoollisen vietto. Koska alkuvuosisatoina sunnuntai oli työpäivä, ehtoollisen vietto tapahtui yöaikaan joko sunnuntain- tai maanantain vastaisena yönä.

Rooman valtion organisoimat kristittyjen vainot päättyivät vuonna 313. Sen jälkeen liturgia-palveluksen muoto muuttui ja ihmiset alkoivat käydä harvemmin ehtoollisella. Liturgia-palvelus pitenei ja osa rukouksista luettiin salaisesti, koska se lyhensi jumalanpalveluksen kestoa.

Liturgia alkoi muodostua jumalalliseksi näytelmäksi, jota ihmiset tulivat katsomaan. Viikoittaisen ehtoollisen vieton sijaan tuli ”säännöksi” osallistua ainakin neljä kertaa vuodessa ehtoollisen mysteerioon. Vasta 1800-luvulla alettiin tutkia kirkkoisia, joiden teksteistä käy ilmi käytäntö osallistua mahdollisimman usein pyhistä lahjoista.

Liturgia liturgian jälkeen

Liturgia on kristityn elämän keskipiste. Meidän tulisi elää liturgiasta liturgiaan. On tärkeää erottaa Kris-

tuksen ruumiina ja verenä annettavat ehtoollislahjat maallisesta leivästä ja viinistä.

Siksi liturgiaan valmistaudutaan. Suomalaisen käytännön mukaan paastoamme aamusta alkaen. Ortodoksisen käytännön mukaan tulisi myös lukea valmistavia rukouksia.

Pois vain painavan syyn vuoksi

Liturgista tulisi olla poissa vain silloin kun siihen on oikea syy, isä Stefan muistutti.

Jäämme usein pois pelkän vuodun halun vuoksi. Otamme vastaan Kristuksen rakkauden ehtoollislahjojen muodossa.

Tätä rakkautta meidän tulisi viedä eteenpäin. Omalla elämälämme todistamme Sanan vaikuttavan elämässämme.

Lähimmäisen rakastaminen voi olla esimerkiksi oman ajan antamista muille ihmisille. Rakkaus on osoitettava jotenkin, tähdensi isä Stefan.

SIRPA OKULOV

Ihminen maailman ikkunan edessä

Suomen ekumeenisen neuvoston pääsihteeri isä Heikki Huttunen aloitti Kseniapiirin luentosarjan Puijon kirkossa aiheella ”onko kristillisellä kirkolla tulevaisuutta”.

Kysymys sisältää jotain ihmisen pelosta uusien haasteiden edessä. Maallistuminen ja globaalisuus ovat muuttaneet henkistä ilmapiiriä, mutta siitä voi koitua myös jotain hyvää isä Heikin mukaan. Yksi Raamatun keskeisistä sanomista on ”älä pelkää”. Siellä missä on rakkaus, pelko väistyy. Elämme myrskyn silmässä kuten opetuslapsetkin Gennesaretin järvellä.

Kristillinen yhtenäiskulttuuri on väistynyt Suomessa.

Tilastointi ja uutisointi kärkevät usein asioita niin että näemme asiat synkempinä kuin ne ovatkaan. Tilastojen mukaan 83 prosenttia kuuluu luterilaiseen ja 1,5 prosenttia ortodoksisen kirkkoon. Vain 60 prosenttia sanoo uskovansa Jumalaan kirkon opettamalla tavalla, mutta silti 80 prosenttia sanoo rukoilevansa säännöllisesti. Isä Heikin mukaan tilasto osoittaa mielenkiintoisen ristiriidan.

Luterilaisen kirkon väkimäärän lasku huolestuttaa molempia kansankirkkoja, koska se voi vaikuttaa lainsäädäntöön. Isä Heikki vertasi tilannetta ortodoksisen kirkon väestökatoon, joka alkoi 1960-luvulla. Väestömäärän lasku saavutti huippunsa 1989, jolloin ortodokseja oli vain 54 000. Nyt luvut ovat kääntyneet nousuun. Hän arveli tilanteen kääntyvän parempaan suuntaan myös luterilaisessa kirkossa.

Tilastojen mukaan karismaattiset liikkeet keräävät jäseniä kaikkein eniten maailmassa, Euroopan kristittyjen väkimäärä sen sijaan laskee. Aika näyttää pystyvätkö karismaattiset liikkeet säilyttämään kasvunsa. Afrikka ja Etelä-Amerikka ovat kristinuskon kasvavia alueita. Isä Heikki muistutti myös, että katolinen kirkon jäsenmäärä on puolet maailman kristittyjen jäsenmäärästä.

Kristityt peilaavat itseään usein islamiin. Islamin näkyvyys saa aikaan viholliskuvia. Lähi-idän kristittyjen määrä onkin vähentynyt huolestuttavasti. Kristityt pakenivat Pyhäältä maalta miehityksen

vuoksi. Maailman moniarvoisuus näkyy kaikkialla, mutta siinä ei ole mitään uutta. Niin olivat asiat Rooman valtakunnassakin kristinuskon syntyäaikoina, Isä Heikki muistuttaa.

Taikauskon vai hengellisyden vuosisata?

Akateemikko von Wright on arvelut tulevaa vuosisataa taikauskon sävyttämäksi. Uskonnollisuus on myötätuulessa, mutta millaisia piirteitä siihen sisältyy, henkistä vai hengellistä? Arkkipiispa Jukka Paarmen mukaan ”suomalaiset uskovat mihin tahansa”. Kirkosta eroamisesta ja maallistumisesta huolimatta ihmisillä on tarve henkisyteen.

Kristinuskon on konkreettista. Se on käytäntöä, jota harjoitetaan. ”Tekojen mukaan meidät tunnustetaan”, sanoi isä Heikki. ”Tulevaisuus on nyt” ja ”Kristuksen nyt on ikuisuutta”. Isä Heikki kuvasi ajatustaan kolmen esimerkin avulla.

Ensimmäisenä hän muisteli yhdysvaltalaisen vapaustaistelija Martin Luther Kingin puhetta, jossa hän lainasi Kristuksen rukousta suurena perjantaina: ”Isä anna heille anteeksi, sillä he eivät tiedä mitä he tekevät.” Kristillinen kirkko vaikutti voimakkaasti Etelä-Afrikan rasistisen lainsäädännön muutokseen.

Katolisen maailman johtaja paavi Johannes Paavali II puolestaan valoi uskoa puolalaisiin. Hänen ensimmäiset sanansa paavina ”alkää pelätkö” nostivat itsetuntoa Puolassa. Paavin on katsottu vauhdittaneen kommunismin kaatumista Itä-Euroopassa.

Kolmas esimerkki oli Egyptistä koptiortodoksien parista. Äärimuslimien saartaman kylän asukkaat eivät jättäneet asuinpaikkojaan, vaikka siihen olisi voinut olla mahdollisuus. He saivat voimaa liturgiasta ja yhteisestä eukaristiaista. He osoittivat että kristillinen marttyyrius on voittoa väkivallan pelosta. Heille ikuisuus oli nyt.

SIRPA OKULOV

Isä Heikki Huttunen sanoi luennossaan, että aika näyttää, onko tämä vuosisata vain henkinen vai myös hengellinen.

IISALMEN
ORTODOKSINEN
SEURAKUNTA

Kirkkopuistonkatu 28
74100 Iisalmi

p. (017) 817 441
(017) 816 441,
(017) 288 2390
fax. (017) 814 941
iisalmi@ort.fi

Virasto avoinna ma, ti, to,
pe klo 9-12.

Jumalanpalvelukset

Iisalmi, Pr. Elian kirkko

la 4.11. klo 18 vigilia, su 5.11. klo 9 liturgia, la 11.11. klo 18 vigilia
ma 20.11. klo 18 vigilia, ti 21.11. klo 9 liturgia, Jumalanäidin temp-
peliintuominen, ke 22.11. klo 17.30 ehtoopalvelus ja srk- kiertokoulu
kirkon alasali, la 25.11. klo 18 vigilia, la 2.12. klo 18 vigilia, su 3.12. klo
9 liturgia, ti 5.12. klo 18 vigilia, ke 6.12. klo 9 liturgia P. Niko-laoksen
juhla, itsenäisyyspäivä, litanian ja seppeleenlasku. Palveluksen jälkeen
kirkon alasalin uudelleen käyttöön vihkiminen ja kirkkokahvitilaisuus,
la 9.12. klo 18 vigilia, su 10.12. klo 9 liturgia, lasten ja nuorten viikon-
loppu, su 10.12. klo 18 rukouspalvelus, seurakunnan joulujuhla
ke 13.12. klo 17.30 ehtoopalvelus ja srk-kiertokoulu kirkon alasali
la 23.12. klo 18 vigilia, su 24.12. klo 15 jouluaaton ehtoopalvelus
su 24.12. klo 16.15 litanian hautausmaa, ma 25.12. klo 8 liturgia
Kristuksen syntymäjuhla, la 30.12. klo 18 vigilia, su 31.12. klo 23.30
Uuden Vuoden rukouspalvelus, su 7.1. klo 9 liturgia, la 13.1. klo 18
vigilia, la 20.1. klo 18 vigilia

Lapinlahti, Kaikkien Pyhien kirkko

la 18.11. klo 18 vigilia, su 19.11. klo 9 liturgia, reserviläisten kirk-
kopyhä, palveluksen jälkeen litanian ja seppeleenlasku Karjalaan jää-
neiden muistopaadella, su 24.12. klo 17 litanian hautausmaa, ti 26.12.
klo 9 liturgia II joulupäivä, pe 5.1. klo 18 vigilia, la 6.1. klo 9 liturgia
ja vedenpyhitys Teofanian juhla, la 27.1. klo 18 vigilia, su 28.1. klo
9 liturgia

Alapitkä, Pyhän Kolminaisuuden tsasouna

Su 26.11. klo 9 liturgia, Su 24.12. klo 9 liturgia, Su 21.1. klo 9
liturgia

Sonkajärvi, Jumalanäidin kuolonuneen nukkumisen tsasouna

la 4.11. klo 9 liturgia, Karjalan valistajien juhla, ma 1.1. klo 9 liturgia
Uusi Vuosi

Sukeva, Ap. Pietarin ja Paavalin tsasouna

su 12.11. klo 9 liturgia, su 31.12. klo 9 liturgia

Salahmi, P. Nikolaoksen tsasouna

la 16.12. klo 18 vigilia toim KS piispa Arseni, su 17.12. klo 9 liturgia,
toim KS piispa Arseni. Tsasounan uudelleen vihkiminen remontin
jälkeen. Liturgian jälkeen ruokailu ja juhlahetki tsasounan viereisellä
metsästysmajalla. su 14.1. klo 9 liturgia

TIISTASEURAT TOIMIVAT

Iisalmen tiistaiseura

ti 7.11. klo 13 Anja Hartikaisella, Huokaustensillantie 47a, ti 14.11.
klo 13 Tuulentuvalla, ti 28.11. klo 13 Evakkokeskuksessa

Lapinlahden tiistaiseura

ti 7.11. klo 18 tiistaiseura alasalissa, ti 21.11. klo 18 tiistaiseura alasal-
issa, ti 5.12. klo 18 tiistaiseura alasalissa

Kauppilanmäen tiistaiseura

ti 14.11. klo 18 Matti Vornasella

Vieremän tiistaiseura

to 2.11. klo 19 Marja ja Harri Hurskaisella

Alapitkän tiistaiseura

ma 6.11. klo 18 Ilona ja Niilo Kuikalla, Kangaslahdentie 32 B

Sonkajärven tiistaiseura

ke 8.11. klo 18 Lea ja Martti Komulaisella, to 7.12. klo 18 Raija ja
Juhani Saarisella

Iisalmen seurakunta

Sinä kouluikäinen lapsi tai nuori!

Jälleen on aika tavata takuvarman
ja suuren suosion saaneessa

**Lasten ja nuorten viikonloppussa
9.-10.12.2006.**

Ajankohta kannattaa kalenteriin
nyt! Ohjelma soljuu jo perinteeksi
muodostuneella tavalla mukavan
yhdessäolon ja tekemisen merkeissä.
Tapahtuma alkaa lauantaina klo 12
ja päättyy seurakunnan yhteiseen
joulujuhlaan sunnuntai-iltana.

Ilmoittaudu mukaan viikonloppun
viettoon heti ja viimeistään torstai-
hin 30.11.2006 mennessä. Vain 40
ensimmäistä mahtuu mukaan.

Lisätietoja ja ilmoittautumiset vi-
rastoön puhelimitse 017-816 441 tai
sähköpostitse iisalmi@ort.fi.

LASTEN JA NUORTEN TOIMINTAKALENTERI

La 4.11. lasten kerho klo 10 Iisalmessa ja nuorten ilta
vigilian jälkeen Iisalmessa

Ke 8.11. nuorisotyötoimikunnan kokous klo 16 Iisal-
messä

Pe-su 17.-19.11. nuorten pyhiinvaellus Valamon luostari-
in. Teemana "Sydämen rukous", järjestäjänä ONL.

La 18.11. lasten kerho klo 10 Iisalmessa

Ti 21.11. klo 16.00-17.30 lastenkerho Alapitkällä
luterilaisessa kirkossa.

La 2.12. lasten kerho klo 10 Iisalmessa ja nuorten ilta
Iisalmessa vigilian jälkeen Iisalmessa.

La-su 9.-10.12. lasten ja nuorten viikonloppu Iisal-
messä.

Su 10.12. rukouspalvelus ja seurakunnan joulujuhla
Iisalmen kirkossa.

Usko tai älä, mutta kannattaa tulla mukaan!

Tervetuloa Salahmin juhlaan

Iisalmen seurakunnassa on kuusi
pyhäkköä. Pyhäköt on rakennettu
1950-luvun lopussa tai 1960-luvun
alussa. Seurakunnalla on jatkuva
pyhäkköjen remonttiohjelma.

Joka vuosi jossakin pyhäköis-
tämme on remontti. Tänä vuonna
kesän aikana on Salahmin tsasou-
nassa toimeenpantu mittava sisäti-
lojen remontti.

Kesällä 2005 tsasouna maalattiin
talkoilla ulkoapäin ja nyt kuluneena
kesänä on tsasounan sisätilat uusittu
täydellisesti. Työ on tehty suurelta
osin talkootyönä, jossa vastuun ovat

kantaneet Vieremän tiistaiseuralaiset
ja tsasounan rukoukijat isännöitsijä
Toivo Jelkäsen johdolla.

Ostopalveluina osan työstä on teh-
nyt Kehypaja Iisalmesta. Tsasounan
remontin suunnitteli arkkitehti Sa-
kari Siitonen niinkään talkootyönä
ja isä esipaimen Panteleimonin
kannustamana

Tsasouna on todellisesti uud-
esti syntynyt. Hyvä suunnittelu,
talkootyö ja edulliset ostot mahdol-
listavat mittavan remontin tekemisen
erittäin kohtuullisilla kustannuk-
silla.

Juhlan ohjelma

Tsasounan uudelleen käyttöön py-
hittämisen juhla pidetään 16.- 17.
joulukuuta.

Juhlavigilian la 16.12. klo 18, juh-
lialiturgian su 17.12. klo 9 ja uudel-
leen käyttöön pyhittämisen toimittaa
KS piispa Arseni.

Juhlialiturgian jälkeen on ruokai-
lu kaikelle kansalle ja juhlahetki
tsasounan viressä olevalla metsäs-
tysmajalla.

Tervetuloa Salahmin P. Nikolaoksen
tsasounan juhlaan!

Tee kevätmatka

ISRAELIIN

12.-19.4.2007

Ilmoittaudu heti!

hinta 1 160 - 1200 euroa

Matkatoimisto Artos: (017) 816 441

Jyväskylän seurakunta

Pirjo Härkönen aloitti nuorisotyöntekijänä ja isä Aleksander Roszczenko Jyväskylän seurakunnan II pappina.

Uusia kasvoja

Olen Pirjo Härkönen, ja olen aloittanut seurakuntamme uutena nuorisotoimenohjaajana 1.9.2006. Olen kotoisin Itä-Suomesta Kontiolahdelta, ja Jyväskylään olen muuttanut Kiteeltä vuonna 1987.

Nykyisen koulutukseni, yhteisöpedagogin tutkinnon, olen suorittanut Suolahdessa Humanistisessa ammattikorkeakoulussa.

Seurakuntamme lapsi- ja nuorisotyössä voin varmasti hyödyntää myös niitä kokemuksia, joita olen saanut aiemmin toimiessani lasten, nuorten ja aikuisten parissa.

Asun mieheni kanssa maaseudulla, ja vapaa-ajanharrastuksista erityisesti luonto ja liikunta ovat lähellä sydäntäni.

Haluun toivottaa kaikki tervetulleiksi seurakuntamme toimintaan mukaan. Omalta osaltani haluan olla myös vaikuttamassa sen kehittymiseen edelleen; perinteitä kunnioittaen ja erityisesti edeltäjäni Sirkka Jaamalainen-Lönnin työtä arvostaen.

Olen isä Aleksander Roszczenko, Jyväskylän seurakunnan II pappi. Aloitin työni syyskuun alussa. Tätä ennen olen asunut Joensuussa viisi vuotta. Olen kotoisin Narewista, Itä-Puolasta. Koulutukseni olen saanut Varsovan pappisseminaarissa ja Joensuun yliopistossa. Asun Jyväskylässä vaimoni Marian kanssa, joka on väitöskirjaa tekevä kanttori. Jyväskylä on mukava ja vireä seurakunta, ja pyrin palvelemaan sekä suomen- että venäjänkielisiä seurakuntalaisia parhaani mukaan!

Kipin kapin kaikki kerhoon!

Jyväskylän seurakunnan kerhot

Syyskauden lapsi- ja nuorisotyön toiminta on alkanut, ja niihin pääsee vielä hyvin mukaan!

Kerhot kokoontuvat seurakuntakeskuksen kerhotilassa seuraavasti:

maanantaisin
Nuorten ilta klo 18 – 19.30

keskiviikkoisin
3 – 6 –v. klo 18 – 19.30

torstaisin
3 – 6 –v. klo 10 – 12 ja
Varhaisnuoret klo 18 – 19.15

Lisäksi syyskaudella liturgian aikana pidettäviä **sunnuntaikerhoja** on: 8.10., 5.11., 19.11. ja 3.12.

Lämpimästi tervetuloa!

Lisätietoja lapsi- ja nuorisotyön toiminnasta voi tiedustella Pirjolta, tai seurakuntamme kotisivuilta. Pirjo Härkönen nuorisotoimenohjaaja puh. 014-3329 230 tai 0500 991 621, pirjo.harkonen@ort.fi www.ort.fi/Seurakunnat/Jyväskylä.

Myös Aleksis ja Atte Sorsa kutsuvat kaikki Jyväskylän ortodoksisen seurakunnan lapsityöstä kiinnostuneet mukaan joukkoon.

JYVÄSKYLÄN
ORTODOKSIINEN
SEURAKUNTA
Rajakatu 39
40200 Jyväskylä
p. (014) 332 92 00
e-mail: jyvaskyla@ort.fi

YLÖSNOUSEMUKSEN KIRKKO
Rajakatu 39, Jyväskylä

Jumalanpalveluksien viikottaiset lisäykset ja muutokset voi katsoa netistä osoitteesta www.ort.fi.

Säännölliset palvelukset: Keskiviikkoisin ehtoopalvelus klo 17.30, lauantaisin vigilia klo 18, sunnuntaisin liturgia klo 10. Palvelukset muina aikoina ja juhlina: Pe 3.11. klo 18 juhlargilia. La 4.11. klo 9.30 litania vanhalla hautausmaalla, klo 10 juhlargurgia (Karjalan valistajat). Su 5.11. klo 10 liturgia kirkkoslaaviksi. Ma 20.11. klo 18 juhlargilia (Jumalansyntyttäjän temppeleinkäyminen). Ti 5.12. klo 18 juhlargilia (Pyhä Nikolaos). Ke 6.12. juhlargurgia (Itsenäisyyspäivä ja p. Nikolaos). Su 24.12. klo 16 suuri ehtoonjälkeinen palvelus (Kristuksen syntymän aatto). Ma 25.12. klo 8 aamupalvelus ja klo 9 juhlargurgia (Kristuksen syntymä).

Karstulan tsasouna

Su 5.11. klo 10 liturgia. Su 24.12. klo 10 liturgia (Kristuksen syntymän aatto).

Saarijärven tsasouna

Su 19.11. klo 10 liturgia. La 16.12. klo 9 liturgia. Su 24.12. klo 13 suuri ehtoopalvelus (Kristuksen syntymä).

Suolahden tsasouna

Ti 7.11. klo 18 ehtoopalvelus, litania ja praasniekka. Ke 8.11. klo 9 vedenpyhitys ja juhlargurgia (ylienkei Mikael). Su 3.12. klo 10 liturgia. Su 24.12. klo 14 suuri ehtoopalvelus (Kristuksen syntymä).

Viitasaaren tsasouna

Su 12.11. klo 10 liturgia. Su 26.11. klo 10 liturgia ja karjalaisten juhla. Su 24.12. klo 9.30 liturgia (Kristuksen syntymän aatto).

Äänekosken tsasouna

Ti 21.11. klo 9 juhlargurgia (Neitsyt Marian temppeleinkäynti). La 18.11. klo 9 liturgia. Su 17.12. klo 10 liturgia. Su 24.12. klo 12 suuri ehtoopalvelus (Kristuksen syntymä).

Lievestuoreen rukoushuone

La 25.11. klo 9 liturgia. Su 26.12. klo 10 liturgia (II joulupäivä)

Muulla seurakunnan alueella

Ti 14.11. klo 18 Pihtiputaan tiistaiseura Göta Jonnisella Muurasjärvellä. Ti 14.11. klo 18 Ääneseudun tiistaiseura Äänekosken tsasounassa. Ti 12.12. klo 10 liturgia Pihtiputaalla Valorinteellä, klo 18 Ääneseudun tiistaiseura Suolahden tsasounassa.

Karjalan valistajien praasniekkaa vietetään yhdessä Jyväskylän seudun suojärveläisten kanssa 3.-4.11.2006. Ohjelmassa on perjantaina 3.11. klo 18 juhlargurgia Ylösnousemuksen kirkossa. Lauantaina 4.11. klo 9.30 on litania Karjalaan jääneiden muistokivellä vanhalla hautausmaalla, klo 10 juhlargurgia Ylösnousemuksen kirkossa ja kahvitilaisuus juhlasalissa. Kaikki tervetuloa!

Mikaelin praasniekka ja Suolahden tsasounan 30-vuotisjuhla on 7.-8.11. Suolahdessa. Ohjelmassa on tiistaina 7.11. klo 18 ehtoopalvelus ylienkei Mikaelin tsasounassa, litania Karjalaan jääneiden muistokivellä ev.lut. kirkolla ja praasniekka Suolahden ev.lut. srk-talolla. Juhlapuhujana on piispa Jorma Laulaja. Praasniekkaan lähtee linja-autokyyti Jyväskylän ortodoksisen kirkon pihasta 7.11. klo 17.00. Matkan hinta on 15 euroa/henkilö. Ilmoittautuminen virastoon 6.11. mennessä. Kaikki tervetuloa!

Ystäväpalvelua Jyväskylän ortodoksisessa seurakunnassa

Viime vuoden vaihteessa kokosimme ystäväpalvelua omatoimisesti tekevät ja siitä kiinnostuneet vapaaehtoiset yhteen.

Joukolla suunnitelimme seurakunnan ystäväpalvelutoiminnan kehittämistä ja toteutusta.

Nyt joukkomme on käynyt yksinäisten luona vierailuilla ja avustanut tarvitsevia asioinnissa sekä ulkoilussa vajaan vuoden, mutta joukkomme on kovin pieni.

Tarvitsemme joukkoomme lisää vapaaehtoisia.

Jos Sinua kiinnostaa ystäväpalvelu ota yhteyttä:
Hannele Järvinen
puh. 040-7672608.

Kuolinvaatekurssi

Jatkamme Jyväskylän ortodoksisessa seurakunnassa viime vuonna aloitettua kuolinvaatekurssia keskiviikkoisin klo 15:30-17:30 seurakunnan vanhassa salissa. Ensimmäinen kokoontuminen on 1.11. Uudet kurssilaiset ovat tervetulleita.

Kurssilla valmistamme kunkin osallistujan tarpeiden mukaan eri osia kuolinvaateeseen ortodoksisessa hengessä. Kunnostamme kurssilaisen oman vaateen helposti päälle puettavaksi kuolinvaateeksi - samoin kuin tarvittavat alusvaatteet. Kurssilla voi valmistaa myös uuden puvun, katepalttinan, otsanauhan tai/ja rukousnauhan.

Yhteydenotot ja ilmoittautumiset: Hannele Järvinen
puh 040-7672608

Yhteiseksi hyväksi ja kaikkien parhaaksi

Ilmat ovat jo pimentyneet. Kellotkin väännetään taas talveksi uuteen asentoon ja aika kulkee normaaliin malliin.

Syksy on edennyt jo pitkälle ja tuonut seurakuntaan uuden toiminnallisen ilmeen. Moni asia on alkanut taas uudelleen ja uudet asiat aloittaneet elämisen ja koettavat tavoittaa ihmiset piiriinsä.

Tämä on aikaa jolloin hallinto pohtii seurakunnan taloutta. Tuntuu siltä, että siinä on aina yhä enemmän pohdittavaa. Tarpeita tuntuu olevan aina vaan enemmän ja jaettavaa aina vaan niukemmin. Seurakuntahan on paljon muutakin kun vaan kirkot ja jumalanpalvelukset, ihmisten saamat

palvelut ja toimitukset.

Seurakunnan elämässä tarvitaan myös niitä, jotka ovat valmiita antamaan aikaansa ja kykyjensä käyttöön yhteiseksi hyväksi ja kaikkien hyödyksi.

Asiat eivät ole useinkaan mitään suuria vaan pieniä, ihmisen mitaisia ja mahdollisia toteuttaa. Mitä olisikaan tarjota kyyti kirkkoon menijälle. Suoda hänelle mahdollisuus päästä mukaan kun itsekin menen. Se voi olla avun antamista joissakin sellaisissa toimissa, joita toisen on vaikea tehdä, onpa se siivous tai kauppareissu tai vain hetken keskustelu, yhdessä oleminen.

Toisen huomioiminen, toisen

hyväksyminen ja toisen eteen tekeminen on lähimmäisen rakkauden ilmenemistä meissä. Se on ajan antamista toisen käytettäväksi hetken verran. Se on toisen kohtaamista siinä ajassa ja paikassa, jossa juuri nyt elämme. Se on toisen kuorman kantamista, voimien yhteistä jakamista, jota entistä enemmän tarvitsemme.

Tulevaisuuskin on sellainen, joka kiinnostaa. Kuinka meidän ympäristössämme kuntaliitokset kehittyvät ja kuinka uskonnon-opetuksen järjestelyt sujuvat? Miten elinkeinoelämän kuviot näillä nurkilla toimivat, kuinka työpaikat säilyvät ja nuoret työllistyvät? Miten

perheet ja yksinäiset saavat kirkon yhteydestä jotain elämäänsä? Miten seurakunta ja kirkko palvelevat ja kohtaavat jäsenensä? Ne ovat kysymyksiä, joihin ei ole yhtä ainoaa selkeää vastausta.

Asian voi koettaa peilata toisinkin päin. Kuinka seurakuntalaiset ovat valmiita antamaan omaa aikaansa seurakunnan ja kirkon hyväksi? Mitä he ovat valmiit tekemään, että asiat olisivat paremmin ja toiminnat sujuisivat helpommin ja selkeämmin? Kuinka vanhemmat huolehtisivat omien lastensa kasvattamisesta ja kasvamisesta seurakunnan yhteyteen? Kuinka ottaisimme huomioon sellaiset asiat, joita meidän tulee

seurakunnan piirissä kohdata ja viedä eteenpäin?

Nämä kaikki ovat asioita, joiden eteen on asetettava ja pohdittava mikä on meille tärkeää ja tarpeellista. Mikä saa meidät astumaan esiin ja panostamaan johonkin minkä koemme arvokkaaksi ja merkittävaksi yhteisten asioiden hoidossa. Siis kohdataan, pohditaan ja tehdään tästäkin vuodesta meitä kaikkia rakentavan ja kantavan kokemuksen.

ISÄ MIKKO

Perinteiset Joulumyyjäiset

Kuopion ortodoksisen srk:n seurakuntasalissa
Snellmaninkatu 8

la 16.12.2006 klo 11 alkaen

Myyttävänä perinteisiä jouluruokia ja -leivonnaisia:
laatikoita, piirakoita, kakkuja, pipareita, pikkuleipiä,
pullaa ym. ym.

Tarjolla kahvia, arpajaiset

Järjestää: Tiistaiseura, Lähetystoimikunta, Konevitsan Ystävät,
Venäjänkielisten toimikunta, ym. toimintapiirit

VIRKISTYSRETKI RUNNILLE JA EVAKKOKESKUKSEEN IISALMEEN

lauantaina 11.11.2006

Lähtö Kuopio, Snellmaninkatu 8 klo 8.30, Siilinjärvi linja-autoasema
klo 9; Maaninka linja-autoasema klo 9.30.

Paluu samaa reittiä Kuopioon n. klo 18. Muualta lähtevien kyydit
sovitaan erikseen. Matkan hinta 10€

Ilmoittautumiset 7.11.2006 mennessä Kuopion ortodoksisen seuran
kansliaan puh. 2882300 (ma-pe klo 9-12)

Järj. Diakoniatoimikunta

Ekalaiset kuuntelevat isä Timon kertomaa siitä, kuinka kirkkossa ollaan. Isä Timo totesi kuinka ennen vanhemmat toivat lapset kirkkoon, mutta nykyisin asia on toisin päin. Lapset tuovat vanhemmat palveluksiin. Koulutulokkaat saivat palveluksen loppuksi ikonit itselleen.

Maailmalla

Elokuussa minulla oli mahdollisuus käväistä hiukan kotinurkkia kauempana.

Kamtsatka oli paikka, jossa Siperiakin jää länteen ja Alaska on miltei kivenheiton päässä.

Aikavyöhykkeitä ylitettiin matkalla yksitoista. Aikaero oli kymmenen tuntia ja matkaa teimme koko ajan saman valtion sisällä. Venäjä on valtava maa.

Matkalla olimme kymmenen hengen seurueena asumattomilla alueilla suurimman osan kahden viikon ajasta. Liikuumme erämaajoella yli sata kilometriä, vaeltelimme vuorilla ja kapusimme tulivuorelle lähes kolmeen kilometriin.

Kamtsatka on alueena tuliperäinen ja vihreä. Tulivuoria niemimaalla on yli sata - toimivia on yli kaksikymmentä. Vuori, jonne ryhmämme kiipesi, oli purkautunut viimeksi viime vuosikymmenen lopulla. Joet ovat kirkkaita, kalaisia ja leveitä. Niiden rannoilla vaeltaa karhuja, joiden jälkiä ja jätöksiä näimme joka kerta kun rantauduimme. Yhtenä yönä emo ja pentu olivat kävelleet parinkymmenen metrin päässä yhdestä ryhmämme teltasta.

Karhut pysyivät kuitenkin piilossa tulivuorelle saakka. Siellä näimme kolme täysikasvuista eläintä ruokailmassa ja lepäämässä. Eivät ihan kättelyetäisyydellä olleet, mutta kuitenkin.

Kamtsatkan niemimaa on noin Italian kokoinen alue, jonka asukastiheys on 0,8 ihmistä neliökilometrillä. Ei siis ihme, ettemme juuri ketään nähneet vaeltaessamme niin joella kun vuorillakin. Turisteja maassa käy lähinnä kalastamassa ja karhuja metsästävässä. Amerikkalaisia ja saksalaisia me kohtasimme Petropavlovskin kaupungissa, jonne lentomme suuntautui. Tieverkko ei ole kovin tiheä mutta mihinkäs siellä tiet kulkisivatkaan. Mekin

liikuumme maastokelpoisella kuorma-autolla, jossa oli ihmisten kuljetukseen varustettu koppisysteemi lavalla. Onneksi auton kaikki kolme akselia olivat vetäviä.

Jouduimme ylittämään myös jäätikköalueita vuoristossa ajellessamme. Osittain ajoreititimme kulki kuivuneissa joenuomissa, jotka ovat varmasti melkoisia koskia keväisin kun vuorilta purkautuu sulaneen lumen vesivirrat alas laaksoihin ja niissä virtaaviin jokiin matkalla mereen.

Autoa tarvitsimme, koska välimatkat olivat melkoisia eri tukikohtiemme välillä. Näistä tukikohtista me sitten vaeltelimme kumiveneillä joella ollessamme ja jalkaisin vuorilla ollessamme. Siinä tunsin todella olevansa luonnon keskellä. Aamu- ja iltapesutkin teimme jääkylymissä vuosipuroissa. Tosi piristävää kokemus sen voin sanoa. Ainakin siinä aamulla unet silmistä karisivat kun veteen astui.

Joella liukuessamme tajusi sen kuinka tärkeää koko maapallollemme on, että sellaisia vihreitä keuhkoja löytyy, jotka puhdistavat ilmaa meille kaikille. Siinä tajusi myös kuinka kosteus kiertää ilmakehässä ja antaa kasveille vettä kasvuun ja kukoistukseen. Saimme myös

nähdä kuinka pilvet syntyivät ja valuivat yöksi vuorten rinteille mistä auringon lämpö ne sitten haihdutti ja valutti maahan.

Petropavlovskista löytyi myös ortodoksisia kirkkoja. Yhtä suurta katedraalia rakennettiin keskellä kaupunkia ja yksi oli ollut neuvostovalian aikaan elokuvateatterina. Seurakuntaelämä toimii siis sielläkin ja ihmiset ovat varmaan aktiivisia, koska yksi pienehkö, uusi kirkko oli vastikään valmistunut aktiivisen papin toimesta ja varmasti seurakuntalaisten tuella.

Matka opetti näkemään maailmaa avarammin ja luontoa arvostaen. Luoja on melkoinen mestari luodessaan kauneutta suuressa ja pienessä mittakaavassa tässä maailmassa. Usein jäi hiljaisena katsomaan kaikkea mitä ympärillään havainnoi ja tajusi sen kuinka ihminen on osa tätä kaikkea. Toivoisi meidän ihmisten ymmärtävän minkä vastuun Luoja on meille antanut luonnon säilyttämisessä ja suojelemisessa. Kunpa tuon vastuun ymmärtäisimme ja sen mukaan toimisimme.

I MIKKO

Kuopion ortodoksisen seurakunnan kuorojen yhteinen

JOULUKONSERTTI

to 7.12.2006 klo 19.00
Pielaveden evl kirkossa

to 14.12.2006 klo 18.00
Kuopion pyhän Nikolaoksen katedraalissa

Vapaa pääsy!
Ohjelma 8 €

TERVETULOA!

Joululahjaksi?

”Syrjäseudun kirkosta katedraaliksi – Kuopion Pyhän Nikolaoksen kirkon historiaa 1846-2000”
Historiikkikirjaa edelleen saatavana Kuopion ortod. seurakunnan kansliasta hintaan 35,00€. Kirjaa voi tilata myös postin kautta, jolloin lisäämme hintaan postitus- ja käsittelykulut. Kanslian puh.no 017-2882 300 ma-pe klo 9-12, e-mail: kuopio@ort.fi.

“...taas sitä saa...” eli Hapankaaliala Konevitsan luostarin Ystäväiltä Kuopiosta. Toimitetaan tilauksesta marraskuun alusta lähtien ja saatavana joulumyyjäisissä 16.12. srk.talolla Snellmanninkatu 8. Hinta 5 e/kg valkosipulilla tai ilman. Tuotto menee luostarin jumalanpalveluspukujen hankintaan. Tiedustelut/tilaukset Mirja Paulo p. 0405907679 tai mirja.paulo@dnainternet.net

Karjalan hiippakunnan säätiön

apurahojen jakotilaisuus tiistaina 7.11.2006 klo 18.30 Kuopion ortodoksisella seurakuntasalilla.

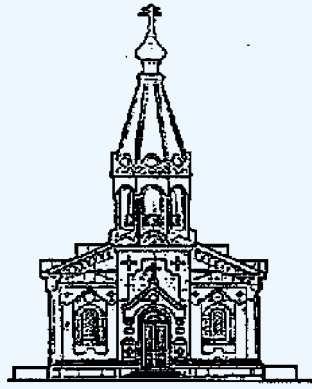
Kuopion ortodoksinen seurakunta jakaa **OPINTOAVUSTUKSIA**

lukuvuonna 2006-2007 yhteensä 1 680 euroa. Summa jaetaan Kuopion ortodoksisen seurakuntaan kuuluville ammattiin valmistuville opiskelijoille hakeutumisen perusteella. Vapaamuotoiset hakemukset, joissa tulee olla mukana todistus opiskelusta ja anottu avustussumma perusteltuna, on lähetettävä osoitteella:

Kuopion ortodoksinen seurakunta
Snellmanninkatu 8
70100 Kuopio

marraskuun 15 päivään klo 12.00 mennessä.

Seurakunnanneuvosto

Kuopio ortodoksisen seurakunnan yhteystiedot:

Kuopion ortodoksinen seurakunta, Snellmanninkatu 8, 70100 Kuopio.

Virasto: p. 017-2882 300, avoinna ma-pe klo 9-12 tai arkipäiville satuvina ortodoksisen kirkon suurina juhlina klo 13-15.

Fax: 017-2882 311, sähköposti: kuopio@ort.fi

Nettisivut: www.ort.fi/kuopio

Kirkkoherra Mikko Kärki p. 0500-574 443, mikko.karki@ort.fi

Vahtimestarin sijainen (Kuopio) Eero Hyvärinen p. 0400-625 760 (ti-su).

Virkatodistukset ja sukuseelvitykset numerosta 017-2882 300 Kuopion, Lieksan, Mikkelin, Rautalammin ja entisen Pielaveden ortodoksisen seurakuntien osalta.

Lapsi- ja nuorisotyötoimisto: 017-2882 303, sähköposti: kuopio.kerhot@ort.fi

Seurakunnan kirjasto: Snellmanninkatu 8, avoinna maanantaisin klo 17-18, käynti alaovesta.

Pyhän Nikolaoksen katedraalikuoro myy loput Liturgialevyt hintaan 10 e/kpl. Valamon Kaiku-cd on ollut suosittu ja jäljellä on viimeiset 120 kpl. Ne myydään hintaan 20 e/kpl. Yhteydenotot Anita Lintu puh 050-3494379 tai anita.lintu@ort.fi

Jumalanpalvelukset 28.10.-26.12.2006

Muutokset mahdollisia, niistä ilmoitetaan torstain Savon Sanomissa ja seurakunnan nettisivulla www.ort.fi/kuopio.

Keskinen alue:
Kuopion Pyhän Nikolaoksen katedraali: Säännölliset palvelukset katedraalissa ovat lauantaisin klo 18 vigilia ja sunnuntaisin klo 10 liturgia.

Marraskuu: 1.11. klo 18 maallikoehtopalvelus. 3.11. klo 18 vigilia. 8.11. klo 18 ehtoopalvelus. 11.11. klo 10 slaavinkielinen liturgia. 15.11. klo 18 akatistos. 20.11. klo 18 vigilia. 21.11. klo 9 liturgia, Neitsyt Marian temppeleihin käyminen. 22.11. klo 17.30 ehtoopalvelus ja kirkon kiertokoulu. 29.11. klo 18 yleinen panihida.

Joulukuu: 2.12. klo 17.30 panihida, arkkipiispa Paavali. 3.12. klo 10 liturgia, laulaa Veljeskuoro. 5.12. klo 18 vigilia. 6.12. klo 9 vedenpyhitys ja liturgia, temppeleihin juhla. 9.12. klo 10 slaavinkielinen liturgia. 13.12. klo 17.30 ehtoopalvelus ja kirkon kiertokoulu. 17.12. klo 10 liturgia, kerhojen puurojuhla. 20.12. klo 18 akatistos. 24.12. klo 17 suuri ehtoopalvelus. 25.12. klo 9 aamupalvelus ja liturgia, Kristuksen syntymä. 26.12. klo 9 liturgia.

Keskustalon kirkko, Karjalankatu 1, Kuopio: Maanantaisin klo 8.45 kirkollishallituksen työviikon alkajaisrukoushetki, kaikki tervetulleita.
Marraskuu: 2.11. klo 17 Jeesuksen rukous –palvelus. 4.11. klo 9 vedenpyhitys ja liturgia, Karjalan Valistajat, temppeleihin juhla. 8.11. klo 7 liturgia. 16.11. klo 17 Jeesuksen rukous –palvelus. 22.11. klo

PALVELUKSET

7 liturgia. 30.11. klo 17 Jeesuksen rukous –palvelus. *Joulukuu:* 8.12. klo 15 alkaen isä Leo Tuutti ottaa vastaan katumuksen sakramenttiin. 14.12. klo 17 Jeesuksen rukous –palvelus. 15.12. klo 13 alkaen isä Leo Tuutti ottaa vastaan katumuksen sakramenttiin. 20.12. klo 7 liturgia.

Läntinen alue:
Siilinjärven kirkko:
Marraskuu: 4.11. klo 18 vigilia. 5.11. klo 10 slaavinkielinen liturgia, kirkkokahvit. 20.11. klo 18 vigilia.
Joulukuu: 2.12. klo 18 vigilia. 3.12. klo 10 liturgia. 5.12. klo 18 vigilia. 6.12. klo 10 liturgia. 24.12. klo 15 suuri ehtoopalvelus. 25.12. klo 8 aamupalvelus ja liturgia, Kristuksen syntymä.

Maaningan kirkko:
Marraskuu: 03.11. klo 18 vigilia. 4.11. klo 10 vedenpyhitys ja liturgia, Karjalan Valistajat, kirkkokahvit. 11.11. klo 18 ehtoopalvelus. 12.11. klo 10 liturgia. 15.11. klo 18 ehtoopalvelus, joulupaaston alku. 18.11. klo 9 liturgia. 21.11. klo 9 liturgia, koululaispalvelus, Neitsyt Marian temppeleihin käyminen.
Joulukuu: 16.12. klo 18 vigilia. 17.12. klo 10 liturgia. 24.12. klo 13 suuri ehtoopalvelus. 26.12. klo 10 liturgia.

Pielaveden kirkko: (Milloin tiistaiseura kokoontuu, ehtoopalvelus on tiistaiseurapainkassa).
Marraskuu: 14.11. klo 18 ehtoopalvelus. 18.11. klo 18 vigilia. 19.11. klo 10 liturgia.
Joulukuu: 5.12. klo 18 vigilia. 6.12. klo 10 liturgia. 9.12. klo 18 vigilia. 10.12. klo 10 liturgia, puurojuhla. 24.12. klo 10 liturgia. 24.12. klo 15 suuri ehtoopalvelus.

25.12. klo 7 aamupalvelus ja liturgia, Kristuksen syntymä.

Keiteleen kirkko: (Milloin tiistaiseura kokoontuu, ehtoopalvelus on tiistaiseurapainkassa).
Marraskuu: 21.11. klo 18 akatistos. 25.11. klo 18 vigilia. 26.11. klo 10 liturgia.
Joulukuu: 23.12. klo 18 vigilia. 24.12. klo 10 liturgia.

Itäinen alue:
Juankosken kirkko:
Marraskuu: 20.11. klo 17 vigilia. 21.11. klo 10 liturgia, Neitsyt Marian temppeleihin käyminen.
Joulukuu: 9.12. klo 17 vigilia. 10.12. klo 10 liturgia. 25.12. klo 10 liturgia, Kristuksen syntymä.

Tuusniemen kirkko:
Marraskuu: 4.11. klo 10 liturgia, Karjalan Valistajat. *Joulukuu:* 2.12. klo 17 vigilia. 3.12. klo 10 liturgia. 23.12. klo 17 vigilia. 24.12. klo 10 liturgia.

Nilsän kirkko:
Marraskuu: 4.11. klo 17 vigilia. 5.11. klo 10 liturgia. 25.11. klo 17 vigilia. 26.11. klo 10 liturgia.
Joulukuu: 24.12. klo 14 suuri ehtoopalvelus. 26.12. klo 10 liturgia.

Muuraveden rukoushuone:
Marraskuu: 12.11. klo 10 liturgia. *Joulukuu:* 5.12. klo 17 vigilia. 6.12. klo 10 liturgia. 24.12. klo 13 suuri ehtoopalvelus.

Luikonlahden rukoushuone:
Lokakuu: 28.10. klo 17 vigilia. 29.10. klo 10 liturgia. *Marraskuu:* 18.11. klo 17 vigilia. 19.11. klo 10 liturgia. *Joulukuu:* 17.12. klo 10 liturgia.

Katekumeeni- eli opetettävien kerho, syysohjelma:

26.10. Sakramentit.
09.11. Paasto ja luostarilaitos.
23.11. Ikonit. Luennoitsijana Tuulikki Likitalo.

Joulukuun ohjelma tarkentuu myöhemmin.

Kerho kokoontuu Kuopion seurakuntasalilla (Snellmanninkatu 8) klo 18 vetäjänä isä Timo Hirvonen. Syyskauden tavoitteena on luoda kokonaiskuva Ortodoksisen Kirkon elämästä. Vuoden vaihduttua perehdytään aiheisiin tarkemmin kirkon jäsenen näkökulmasta.

Lisätiedot isä Timo Hirvoselta e-mail: timo.hirvonen@ort.fi ja kirkkoherranvirastosta.

LAPSET, NUORET JA VANHEMMAT HOHOI!

Toimintaa tarjolla, tule mukaan!

Kuopiossa:
Junnukerho pyörii taas tiistaisin klo 18-19 ja nuorten illat torstaisin klo 17-19. Rohkeasti mukaan vanhat ja varsinkin uudet!

Venäjänkielinen lastenkerho touhua keskiviikkoisin klo 17-18, päiväkerhon tiloissa ohjaajanaan Zoja Saukkonen, tervetuloa kaikki mukaan!

Siilinjärvellä:
Kerhoihin mahtuu vielä! Tiistaisin klo 9-11.30 päiväkerho 3-5 -vuotiaille ja joka toinen maanantai touhutaan 6-12 -vuotiaiden kanssa klo 18-19. Ilmoittaudu toimistolle.

Pielavedellä:
Koululaisten iltapäiväkerho kaipaa lisää osallistujia mukavaan touhuiluun. Tule Ristintuvalla keskiviikkoisin klo 14-16. Kaikille avoin **jouluaskarteluilta 23.11.** klo 17-18.30. Tervetuloa vaikkapa koko perheen voimalla!

Erityisesti kaikki kerholaiset perheineen ovat lämpimästi tervetulleita perinteiseen, ohjelmalliseen **puurojuhlaan 17.12.** liturgian jälkeen. **Kysy lisää:** Lapsi- ja nuorisotyötoimisto, Liisa Taavitsainen & Anniina Jauhainen: kuopio.kerhot@ort.fi tai p. 017-2882303

Kirkkokahvit seurakuntasalilla:

29.10. Salmi-murgin.
05.11. Ortodoksia-kerho.
12.11. Konevitsan Ystävät.
19.11. Ikonipiiri.
26.11. Diakoniatuomikunta.
03.12. Veljeskuoro.
06.12. Kuopion tiistaiseura.
10.12. Puijonsarven tiistaiseura.
17.12. Kerhojen puurojuhla, lapsi- ja nuorisotyö.

Hyvät seurakuntalaiset!

Monet ovat kyselleet, toimiiko seurakunnassamme miesten piiriä. Jos olet miesten piirin toiminnasta kiinnostunut, niin ilmoita seurakunnan kanslian nimesi ja mahdolliset yhteystietosi (ei pakollinen) syksyn 2006 aikana. Jos kiinnostuneita ilmaantuu riittävästi, niin aloitamme toiminnan vähitellen ja kevyellä otteella keväällä 2007. Kanslian puhelinnumero: 017-2882 300 (ma-pe klo 9-12), s-posti: kuopio@ort.fi.

Литургия на церковнославянском языке.
Литургии на церковнославянском языке в Свято-Никольском соборе Куопио, по адресу Seränkatu 7, будут совершены в субботу:

11-го ноября в 10.00 часов
9-го декабря в 10.00 часов
с 9.15 ч. будет возможность исповедаться.

Добро пожаловать и до встречи!
отец Андрей
Тел. +358-500-57-25-26

MIKKELIN ORTODOKSINEN SEURAKUNTA
Paavalinkatu 4
50130 MIKKELI
Puh./fax. (015) 213 352
S-posti: mikkeli@ort.fi

Kirkkoherra Johannes Hättinen
Puh. 050 593 1383

Kanttori Pekka Hirvonen
Puh. 050 565 9646

Uskonnonopettaja Jarko Häkkinen
Puh. 050 300 6963

Vahtimestari Esko Kaikkonen
Puh. 0400 364 137

Virasto avoinna ke klo 11 - 15

Virkatodistus- ja sukuselvitysasiat
Kuopiosta, puh. (017) 288 2300

JUMALANPALVELUKSET

MIKKELIN KIRKKO

Paavalinkatu 4
Marraskuu

Ke 1.11. klo 9 Liturgia; su 5.11. klo 10 Liturgia; ti 7.11. klo 18 Vigilia;
ke 8.11. klo 9 Vedenpyhitys ja liturgia, kirkon vuosijuhla; ke 15.11. klo 9 Liturgia; ma 20.11. klo 18 Vigilia; ti 21.11. klo 9 Liturgia, Jumalan-synnyttäjän Neitsen Marian temppeliin käyminen; ke 22.11. klo 17.30 ehtoopalvelus, jonka jälkeen alustus srk-talossa; la 25.11. klo 18 Vigilia; su 26.11. klo 10 Liturgia; ke 29.11. klo 9 Liturgia

Joulukuu

Ti 5.12. klo 18 Vigilia; ke 6.12. klo 10 Liturgia; ke 13.12. klo 9 Liturgia;
ke 13.12. klo 17.30 ehtoopalvelus, jonka jälkeen alustus srk-talossa; ke 20.12. klo 9 Liturgia; pe 22.12. klo 18 Kuninkaalliset hetket; 24.12. klo 16 Suuri ehtoopalvelus; ma 25.12. klo 9 Aamupalvelus ja liturgia; su 31.12. klo 18 Vigilia

Tammikuu

Ma 1.1. klo 10 Liturgia

PIEKSÄMÄEN KIKKO

Vanha Mikkelin tie 18

Marraskuu

La 4.11. klo 10 Liturgia, Karjalan valistajien juhla; su 12.11. klo 10 Liturgia

Joulukuu

La 2.12. klo 18 Vigilia; su 3.12. klo 10 Liturgia; su 24.12. klo 10 Liturgia ja suuri ehtoopalvelus; su 31.12. Liturgia

JUVA

Ev.- lut. srk-talon takkahuone
Su 10.12. klo 10 Liturgia

MÄNTYHARJU

Ev. - lut srk-talon vanha puoli
Su 19.11. klo 10 Liturgia
Ti 26.12. klo 10 Liturgia

SYSMÄ

OP:n kerhuhuone
Su 12.11. klo 10 Liturgia
Su 17.12. klo 10 Liturgia

MIKKELIN TIISTASEURA

Kokoontumiset srk-salissa 20.11. klo 12.00.

PIEKSÄMÄEN TIISTASEURA

ti 21.11. klo 14 Jormakalla, Lampolahdenkatu 1 as 12.

MIKKELIN IKONIPIIRI

Kokoontuu lauantaisin klo 10 alkaen srk-talossa 25.11. ja 2.12.

ATHOS -NÄYTTELYMATKA HELSINKIIN

lauantaina 18.11.

Auto lähtee Pieksämäeltä klo 7 ja Mikkelistä klo 8 ja paluu illalla.

Tiedustelut ja ilmoittautumiset pe 10.11. mennessä kanttori/diakoni

Pekka Hirvoselle, puh. 050-5659646

Mikkelin seurakunta

Uskonnonopetus - nuorisotyön kulmakiviä

Lämmin kesä on vaihtunut syksyksi, jonka myötä tiistaiseurat, nuorisokerhot ja sekä muut harrastuspiirit ovat alkaneet toimia. Vielä elokuun lämpiminä päivinä koulut avasivat ovensa. Alkoi myös uskonnonopetus.

Parin viime vuoden aikana monen pienen seurakunnan talous on ollut laskeva, sillä kirkollishallitus ei ole enää avustanut uskonnonopetusta. Muutamien seurakuntien talous ei ole sen sijaan ole ollut laskeva uskonnonopetuksen vuoksi, sillä on vielä kiertäviä uskonnonopettajia, joiden palkka- ja matkakulut kirkollishallitus maksaa. Olisi aiheellista pohtia, voisivatko uudelleen pienet seurakunnat saada kirkollishallitukselta avustusta uskonnonopetukseen.

Uskonnonopetuksen palkkakulut ovat seurakunnille melko pieniä,

koska kunnat maksavat ne silloin, kun kunnassa on vähintään kolme ortodoksista oppilasta. Sen sijaan seurakunnille kertyy kohtuuttoman paljon matkakuluja, joita kunnat eivät maksa muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta.

Ortodoksinen uskonnonopetus on välttämätön osa nuorten kasvatusta. Kodin oman uskontokasvatuksen lisäksi kouluopetus antaa tietoa Raamatusta, kirkon pyhistä ihmisistä ja kirkon juhlista. Oma uskonnonopetus yhdistää ortodoksia nuoria toisiinsa. Oma ortodoksinen uskonnonopettaja, joka on usein seurakunnan kanttori, on oppilaille linkki muuhun seurakuntaelämään. Oli varsin ilahduttavaa, että esimerkiksi viime keväänä melko suuri joukko oppilasta Mikkelin seurakunnasta osallistui ONL:n vuosijuhliin Oulussa, samoin kristinoppikouluikä-

sistä valtaosa kävi kriparin. Ei voi myöskään unohtaa lasten ja nuorten osallistumisia jumalanpalveluksiin, jotka ovat seurakuntaelämän kulmakiviä. Mietin, miten suuri vaikutus on uskonnonopettajilla, jotka innostavat lapsia ja nuoria kirkontielle.

Uskonnonopetuskulut ovat kes- tokeskustelun aihe seurakuntien hallintokokouksissa. Kuluja haluttaisiin vähentää tai lopettaa kokonaan. On kysymys arvoista - saattaisi olla arvokeskustelun paikka! Parhain hetki arvokeskustelulle on liturgian jälkeen, jolloin niin lapset, nuoret kuin vähän vanhemmatkin ovat tulleet yhdeksi Jumalan kansaksi Herran Ehtoollisen välityksellä.

ISÄ JOHANNES HÄTTINEN

Tuore nuorisotoimikunta käy töihin täynnä intoa

'Perhe' on ollut kirkkovuoden teemana jo kahtena peräkkäisenä vuonna. Näin on tapahtunut tarkoituksella tai vahingossa. Uskoisin perheen vain olevan kirkkollemme niin tärkeä asia, että sen esillä pitäminen kirkon työn kohteena on perusteltua.

Kirkon nuorisotyön ytimessä on luonnollisesti koko perhe. Kaikki, mitä me teemme, kohdistuu lapsiin, nuoriin, äiteihin ja isiin. Kirkon ortodoksinen perinteen ja kulttuurin vaalijana on seurakunnissa toiminut pappien ja uskonnonopettajien lisäksi myös lapsi- ja nuorisotyötä tekevät ihmiset, vapaaehtoisesti ja palkkatyönään. Kerhoissa ja leireillä on opittu, mitä arkielämässä tarkoittaa ortodoksinen usko.

Nykyisin perhe pitää sisällään hyvinkin monenlaisia kulttuureja ja yhdessäolemisen vaihtoehtoja. Ortodoksi-luterilais-sekaliitot ovat arkipäivää, samoin kuin uusperheet ja yhteishuoltajuus.

Karjalaisen ortodoksisuuden ytimessä oleva suurperhe, eri sukupolvien rinnakkainen yhteiselo, on vaihtunut pienten ydinperheiden kiireiseen elämään.

Kirkkomme karjalaisevakat ja heidän jälkeläisensä ovat ottaneet hyvin vastaan nykyajan evakot, maahanmuuttajat ja heidän perheensä. Monikulttuurisuus, moniarvoisuus ja suvaitsevaisuus ovat kirkkomme toiminnan punainen lanka.

Näitä asioita mietin, kun käynnistämme Mikkelin seurakunnassa nuorisotoimikuntaa. Meillä Mikkelissä on jo vuosia toiminut lapsille

Nuorisotyötoimikuntalaisia voi ottaa hihasta tai nykäistä vaikkapa kaavusta, jos on jokin hyvä idea toteutettavaksi.

Sinapinsiemen-kerho. Toistamiseen järjestettiin viikonloppuleiri maahanmuuttaja-perheille. Lasten kuoro toimii aktiivisesti.

Uutena kerhona on aloittanut lasten ja vanhempien kerho. Olemme olleet ahkerasti mukana kuuden seurakunnan yhteistyössä nuorisotyössäkin. Kuutosten leiritoiminnassa, lastenleireillä ja kripareilla on ollut paljon Mikkelin seurakuntalaisia.

"Six-pack" -yhteistyö jatkuu, ortodoksi.net -sivustolla ja reaali-maailmassa.

Tällaista toimintaa jo on, ja uutta toimintaa kehitellään ja toteutetaan. Lasten ja nuorten ja heidän perheidensä eteen tehdään ja tullaan teke-

mään paljon, ja toivottavasti perheet tulevat itse mukaan ideoimaan toimintaa myös täällä Mikkelissä.

Tavoitteenamme on tulla tutuiksi ortodoksinen kirkon kautta, jotta omasta kulttuurista tulisi luonteva osa lasten ja nuorten arkielämää.

Nuorisotoimikunnassa ovat mukana isä Johannes, Ulla Koivukangas, Tiina Ojamo, Jaakko Rautio, Ari Riikonen, Jari Tuononen sekä Kaire Vasko. Meidän hihastamme voi ottaa kiinni, kun sinulla on asiaa, vaikka jokin hyvä idea toteutettavaksi.

Tervetuloa mukaan osallistumaan kerhoihin, leireihin ja retkille!

JARI TUONONEN
NUORISOTOIMIKUNNAN PUHEENJOHTAJA 2006

Kerhoja Mikkelissä

Maanantaisin klo 17.30 kokoontuu laulakerho srk-talossa.

Maanantaisin klo 18.00 kokoontuu Sinapinsiemen kerho-srk-talossa.

Tiistaisin klo 9.30 kokoontuu lapsi-vanhempi -kerho srk-talossa.

Visulahdessa, ortodoksisuuden sydänmailla, vietettiin 25. lokakuuta aspostolien Pietarin ja Paavalin tsasounan 20-vuotisjuhlaa. Kuvassa arkkipiispan kanssa toimitavaa papistoa.

Rautalammin seurakunta

Hyvillä mielin tarkastukseen

Tuleva seurakunnantarkastus on omalta osaltani jo neljäs täällä Rautalammissa.

Kertomuskausi 2001-2005 on ollut seurakunnan elämän rauhallisimpia ajanjaksoja. Merkillepantavaa on myös kertomuskauden kahden vuoden plusmerkkinen väestötilasto. Vähennystä on toki yhteen laskien tullut, mutta dramaattisilta pudotuksilta olemme vielä välttyneet.

Seurakunnan yleinen ikärakenne antaa odottaa tulevaisuudessa voimakkaatkin väestömäärän vähenyksiä. Viime vuonna seurakunnan väestöstä oli 33, 3 prosenttia yli 65-vuotiaita.

Parinkymmenen vuoden kuluttua seurakunnan väkimäärä tällä kehitysvauhdilla on 650-700 jäsenen luokkaa. Nuorekkinen väestö seurakuntamme alueella on Konnevedellä ja keskimäärin suurin vanhusten osuus vastaavasti Vesannolla, missä yli 65-vuotiaita väestöstä on 45 prosenttia.

Viisivuotiskaudella väestömäärä on kasvanut Karttulan ja Konneve-

den kunnissa.

Konnevedellä asuu ortodokseja nyt enemmän kuin seurakunnan perustamisvuonna 1950! Suhteessa suurin menettäjä on ollut Vesanto ja määrällisesti eniten laskua on ollut Suonenjoella. Kertomuskauden alussa seurakunnan jäsenmäärä oli 1075 ja päättyessä 1035. Vähennystä oli yhteensä 40 henkeä, kun edellisessä viisivuotiskaudessa vähennystä oli 70.

Tilastollisesti merkittävä ja myönteinen asia on eronneet/liittyneet. Kertomuskaudella kirkosta erosi 7 ja uusia jäseniä liittyi 26.

Pienissä maalaisseurakunnissa seurakuntauskollisuus on keskimääräistä suurempaa. Kuolleiden/kastettujen tilastossa jäämme vuodesta toiseen tappiolle. Kastettujen tilastossa on kuitenkin merkillepantavaa ortodoksi-isien merkittävä rooli lapsen uskontokuntaa ratkaistaessa.

Seurakunnan talous on ollut tasapainoilua. Kuutosten yhteistyö on turvannut jäsenille riittävät

väestörekisteripalvelut. Seurakunta on voinut ylläpitää kaksi keskeistä virkaa.

Suuri kiitos kuuluu myös kirkollishallituksen vuosittaiselle avustukselle. Toiminta/palkkausavustusta olemme saaneet noin 20 000 euroa vuodessa. Keskimäärin saman summan seurakunta maksaa keskusrahastomaksuina. Toiminta on voitu turvata ja pitää myös kiinteistöt kunnossa.

Kiinteistöjen korjaussuunnitelmaa olemme joutuneet tosin venyttämään, mutta kaikki välttämättömät korjaukset on voitu tehdä. Verotulot ovat olleet myös pienessä nousussa.

Vuoden 2001 tasosta olemme nousseet noin 14 000 euroa. Seurakunta ei ole tarvinnut lainapääomaa koko kaudella. Haasteita tulevaisuuteen liittyy, mutta on joukossa myös toivonpilkahduksia. Yhdessä eteenpäin!

ISÄ TIMO MAKIRINTA

SEURAKUNNANTARKASTUSOHJELMA

Arkkipiispa Leo suorittaa Rautalammin ortodoksisen seurakunnan viisivuotistarkastuksen 10.-12. marraskuuta 2006. Mukana tarkastuksessa esipaimenen lisäksi ovat piirinvalvoja isä Elias Huurinainen, taloudenhoitaja isä Paavo Kokotti ja arkkipiispan sihteeri Kimmo Kallinen.

Pe 10.11.

klo 10 rukoushetki pyhän Nikolaoksen kirkko
klo 12.30 tarkastus / virasto
klo 14.15 Suonenjoen kaupungin vieraana
klo 17.30 rukoushetki Tervon tsasouna
klo 18.30 rukoushetki Syväniemen tsasouna

La 11.11.

klo 10 liturgia Vesannon tsasouna
klo 14 luottamushenkilöiden tapaaminen ja keskustelu srk.sali
klo 18 vigilia Suonenjoen tsasounassa ja teeilta

Su 12.11.

klo 10 liturgia Rautalammin p.Nikolaoksen kirkko
Seurakunnankokous
Kirkkokahvit srk.salissa

Toivomme runsasta osanottoa jumalanpalveluksiin!

Kaikenikäisiä kaalipiirakan teossa

Rautalammin Nasti-piiri harjoitteli kaalipiirakoiden tekoa. Tiistaina 3.10. kokoontui seurakuntasalille yli 20 nuorempaa ja vanhempaa piirakanystävää opastamaan Natalia Kortteen ohjauksessa piirakoiden saloihin.

RAUTALAMMIN ORTODOKSINEN SEURAKUNTA
Nikolaoksentie 1, 77700 Rautalampi
puh. ja fax. (017) 288 2380
kirkkoherra p. (017) 288 2381
sähköposti: rautalampi@ort.fi
virkatodistukset ja väestörekisteriasiat p. (017) 288 2300

JUMALANPALVELUKSIA

Rautalammin pyhän Nikolaoksen kirkko:

La 4.11. klo 18 vigilia. Pe 10.11. klo 10 rukoushetki, seurakunnantarkastuksen aloitus, KP Arkkipiispa Leo. Su 12.11. klo 10 liturgia ja seurakunnankokous, tarkastuksen päättäminen, KP Arkkipiispa Leo. La 18.11. klo 18 vigilia. Ke 22.11. klo 17.30 ehtoopalvelus, kirkon kiertokoulu. La 25.11. klo 18 vigilia. La 2.12. klo 18 vigilia. Ti 5.12. klo 18 vigilia. Ke 6.12. klo 10 liturgia, rukoushetki. La 9.12. klo 18 vigilia. La 16.12. klo 18 vigilia. La 23.12. klo 18 vigilia, diakonian kirkkokahvit srk.salissa. Su 24.12. klo 15 suuri ehtoopalvelus. Ma 25.12. klo 9 aamupalvelus ja liturgia, Rastava.

Suonenjoen Kristuksen kirkastumisen tsasouna:

La 11.11. klo 18 vigilia, KP Arkkipiispa Leo, iltateet ja seurakuntalaisten tapaaminen. Ma 20.11. klo 18 vigilia. Ti 21.11. klo 10 liturgia, N.Marian tempelliinkäynti. Ke 13.12. klo 17.30 ehtoopalvelus ja kirkon kiertokoulu. Su 24.12. klo 13 suuri ehtoopalvelus. Ti 26.12. klo 10 liturgia.

Syväniemen pyhän ylienkeleli Mikaelin tsasouna:

Pe 3.11. klo 18 vigilia, Karjalan valistajat. La 4.11. klo 10 liturgia, litania paadella ja Karttulan Karjalaisten 60-vuotisjuhla. Ke 8.11. klo 10 liturgia ja vedenpyhitys, Mihailan päivä. Pe 10.11. klo 18.30 rukoushetki, KP Arkkipiispa Leo. Su 24.12. klo 10 liturgia ja diakonian kirkkokahvit.

Tervon pyhän profeetta Eliaan tsasouna :

Pe 10.11. klo 17.30 rukoushetki, KP Arkkipiispa Leo. Su 3.12. klo 10 liturgia.

Vesannon pyhän Johannes Kastajan tsasouna :

Su 5.11. klo 10 liturgia. La 11.11. klo 10 liturgia, KP Arkkipiispa Leo ; kirkkokahvit. Su 17.12. klo 10 liturgia.

Konnevesi, seurakuntatalon ryhmätila:

Su 19.11. klo 10 liturgia.

Hankasalmi; Aseman seurakuntakoti :

Su 26.11. klo 10 liturgia.

VUOSILOMAT

Isä Timo ja kanttori Oili vuosilomalla 27.12.2006 – 4.1.2007.

KERHOJA

Ti 7.11. klo 18.30 Naispiiri Nasti
Ti 7.11. Suonenjoen Tiistaiseura alasalissa.
Ke 22.11. klo 13 Hankasalmen Tiistaiseura Liukkusella.
To 30.11. klo 18.30 Karttulan Kerahmo Syväniemen tsasounalla
Ti 12.12. klo 13 Rautalammin ja Suonenjoen Tiistaiseurojen yhteinen joulunvalmistusjuhla Rautalamilla.

RETKIÄ

Matka Athos-näyttelyyn Helsinkiin pe 17.11. Lähdemme Rautalamilla klo 8.00 ja Suonenjoelta klo 8.30. Palaamme illalla. Ilmoittautumiset virastoon 14.11. mennessä.

Nuorisotyötoimikunnan perheretki Tahkolle. Lähdemme aamulla klo 9 Rautalamilla. Mahdollisuus uida, lenkkeillä ja keilailla. Ilmoittaudu virastoon.

EKUMENIAA

Ekumeeninen ilta Rautalamilla ev.lut.srk.talolla 8.11.2006 klo 18.30.

"Kirkot puhuvat joulusta" -tapahtuma Suonenjoella 3.12.2006 klo 18.00 ev.lut. kirkossa.

NIKOLAOS-KUORO

Harjoitukset Syväniemen tsasounalla klo 18 seuraavasti; ke 15.11., to 23.11., ke 29.11., to 7.12 ja to 14.12. Tervetuloa harjoituksiin!

Suonenjoen Iisvedellä vietettiin Mikael Salpakerin 95-vuotisjuhlaa 12.9.

Mikael on seurakuntamme vanhin miespuolinen jäsen. Urheiluharrastus on turvannut terveitä elinpäiviä. Kuvassa on neljä sukupolvea. Tuoreimpana tulokkaana kolmiviikkoinen lapsenlapsi.

Tiivistetyt seurakunnan tiedot

VARKAUDEN ORTODOKSINEN SEURAKUNTA
KIRKKOHERRANVIRASTO avoinna ma. ke. pe 9 – 13
Relanderinkatu 5,
78200 VARKAUS
Puhelin (017) 2882 360
tekekopio (017) 2882 366
Sähköposti: varkaus@ort.fi

Pyhäköt:

Varkauden kirkko: Relanderinkatu 5
Pyhitetty Kristuksen Taivaaseenastumisen juhlan muistolle.
Isännöitsijä: avoinna
Vahtimestari: Jussi Immonen, puh. +358 443 720 700

Leppävirran rukoushuone: Rinnetie 9
Pyhitetty Pyhien Karjalan valistajien muistolle
isännöitsijä: Marjukka Levy, puh. + 358 405 693 670
Vahtimestari: Jussi Immonen, puh. +358 443 720 700

Savonlinnan rukoushuone: Erkonkatu 11
Pyhitetty Profeetta Sakariaan ja Vanhurskaan Elisabetin muistolle.
Isännöitsijä: Kaija Romppanen, puh. 050 3828 286
Vahtimestari: avoinna

Jumalanpalvelukset Varkauden ort. seurakunnassa 1.11.2006 – 01.01.2007

VARKAUDEN KIRKKO Relanderinkatu 5
MARRASKUU 2006: La. 4.11. klo. 18. Vigilia; Su. 5.11. klo. 10. Liturgia; La. 11.11. klo. 18. Vigilia; La. 18.11. klo. 18. Vigilia; Ma. 20.11. klo. 18. Vigilia; Ke. 22.11. klo. 17.30 Ehtoopalvelus ja Kiertokoulu (i. Timo Mäkirinta);
JOULUKUU 2006: La. 2.12. klo. 18. Vigilia; Su. 3.12. klo. 10. Liturgia; Ti. 5.12. klo. 18. Vigilia; Ke. 6.12. klo. 10. Liturgia ja Itsenäisyyspäivän rukouspalvelus; La. 9.12. klo. 18. Vigilia; Ke. 13.12. klo. 17.30 Ehtoopalvelus ja Kiertokoulu (i. Mikko Kärki); La. 16.12. klo. 18. Vigilia; Su. 17.12. klo. 10. Liturgia ja seurakunnan eri piirien yhteinen joulun esijuhla, ja syystoimintakauden päätös; La. 23.12. klo. 18. Vigilia; Su. 24.12. klo. 10. Liturgia, ja klo. 16. Suuri Ehtoopalvelus; Ma. 25.12. klo. 8. Aamupalvelus ja Liturgia (Kristuksen syntymäjuhla); Su. 31.12. klo. 22. Uuden vuoden rukouspalvelus.
TAMMIKUU 2007: Ma. 1.1. klo. 10. Liturgia; Pe. 5.1. klo. 18. Vigilia; La. 6.1. klo. 9.30. Suuri Vedenpyhitys ja Liturgia, (Herran Kasteen juhla), ja klo. 18. Vigilia; La. 13.1. klo. 18. Vigilia; Su. 14.1. klo. 10. Liturgia

LEPPÄVIRRAN RUKOUSHUONE Rinnetie 9
MARRASKUU 2006: Pe. 3.11. klo. 18. Vigilia; La. 4.11. klo. 9. Liturgia (Karjalan valistajien yhteinen juhla). Su. 12.11. klo. 10. Liturgia; Ti. 21.11. klo. 9. Liturgia, (koululaispalvelus).
JOULUKUU 2006: Su. 10.12. klo. 10. Liturgia; Su. 24.12. klo. 13. Suuri Ehtoopalvelus; Ti. 26.12. klo. 10. Liturgia.
TAMMIKUU 2007: Su. 7.1. klo. 10. Liturgia

SAVONLINNAN RUKOUSHUONE Erkonkatu 11
MARRASKUU 2006: La. 11.11. klo. 18. Vigilia; Su. 12.11. klo. 10. Liturgia; Ma. 20.11. klo. 18. Vigilia; Ti. 21.11. klo. 9. Liturgia, La. 25.11. klo. 18. Vigilia; Su. 26.11. klo. 10. Liturgia.
JOULUKUU 2006: Ti. 5.12. klo. 18. Vigilia; Ke. 6.12. klo. 10. Liturgia ja Itsenäisyyspäivän rukouspalvelus; La. 30.12. klo. 18. Vigilia; Su. 31.12. klo. 10. Liturgia ja Uuden vuoden rukouspalvelus.

MUUALLA SEURAKUNNAN ALUEELLA:
MARRASKUU 2006: Su. 19.11. klo. 10. Liturgia Heinävesi, Op:n kerhoahuone.

Kirkkokuorot toimivat:

VARKAUDEN KIRKKOKUORO
Kuoroharjoitukset tiistaisin klo 18. srk-salissa seuraavasti:
MARRASKUU 2006: Ti. 7.11.; Ti. 14.11.; Ti. 21.11.; Ti. 28.11.
JOULUKUU 2006: Ti. 12.12.; Ti. 19.12.

Harjoitusten lisäksi kuorolaiset osallistuvat toimitettaviin jumalanpalveluksiin Varkaudessa ja Leppävirralla.

SAVONLINNAN KIRKKOKUORO
Kuoroharjoitukset keskiviikkoisin klo 17.30. srk-salissa seuraavasti:
MARRASKUU 2006: Ke. 1.11.; Ke. 15.11.; Ke. 29.11.
JOULUKUU 2006: Ke. 20.12.

Muista kuoroharjoituksista ja muutoksista ilmoitetaan myöhemmin paikallisissa lehdissä. Harjoitusten lisäksi kuorolaiset osallistuvat toimitettaviin jumalanpalveluksiin.

Varkauden seurakunta

Jumalan kuva minussa

Syntiinlankeemuksen kautta tummentuneen Jumalan kuvan kirkastaminen ja samalla Jumalan kaltaisuuteen pyrkiminen, ei aina vaadi suuria tekoja.

Joka hetki ja kaikissa kohtaamisissa tulisi muistaa, että meistä itse kunkin olisi heijastettava Jumalan kuvaa ympärillemme.

Jumala loi maailman, koska Hän halusi jakaa tuota omaa hyvänsä myös muille, että muillakin olisi hyvä, ei vain hänellä. Se tekeekin Jumalasta Jumalan – Hän ei ajattele pelkästään itseään, vaan ennen kaikkea muita.

Sitä kautta myös Hänellä on hyvä mieli, kun Hän on saanut jakaa omasta hyvästään myös muille. Tänä päivänä olemme etääntyneet kauas tuosta lähtötilanteesta.

Hyvin monesti, hyvin usein ja hyvin mielellämme ajattelemme vain itseämme ja omaa hyvinvointiamme. Toiset ihmiset eivät aina ”mahdu” kalenterimme.

Mutta jos palaamme tuonne lähtötilanteeseen, niin ajatuksemme tulisi olla, että heijastamalla Jumalan kuvaa itsestämme toisille ihmisille, kirkastamme samalla omaa Jumalan

kuvaamme, ja näin lähestymme Jumalaa. Ajatuksenahan tämä on täysin tämän ajan ja maailman mukainen – kun minä teen sinulle hyvin, niin myös minä hyödyn siitä.

Kristitylle tämän ei pitäisi kuitenkaan vielä riittää. Meidän tulisi heijastaa Jumalan kuvaa itsestämme myös silloin, kun ”joku lyö meitä oikealle poskelle”.

Pari viikkoa sitten julkaistun Nuorisobarometrin mukaan nuorista kaksi kolmasosaa uskoo Jumalaan, mutta vain harva käy jumalanpalveluksissa tai osallistuu muuten kirkon toimintaan. Lisäksi vain viidesosa vastasi uskovansa Jumalaan ”kirkon oppien mukaan”.

Hieman kärjistäen voisi sanoa, että haluamme ”ottaa kermat päältä ja vaihtaa täytteet, jos ne eivät meitä miellytä”. Me kristittyinä emme voi itse rakentaa maailmankuvaamme erilaisista meille suotuisista aineksista. Maailmankuvamme on jo valmiina – meidän tulee vain elää sitä.

Mutta itsekkäinä emme aina huomaa milloin kirkastamme tuota hämärtyynyttä Jumalan kuvaa itsestämme. Pelastus vaatii uhrautu-

mista myös monista meille tärkeistä asioista.

Toinen ihminen on paras peili tässä asiassa. Oman Jumalan kuvamme tilan voimme selvittää mieltimällä, kuinka minä suhtaudun lähimmäiseeni.

Heijastanko aina, ja nimenomaan aina, tuota Jumalan kuvaa. Haluanko minäkin Jumalan tavoin jakaa omasta hyvästäni myös muille? On gelma onkin monesti se, että minulla itselläni ei ole hyvä olla, ja siksi en heijastakaan tuota Jumalan kirkastunutta kuvaa itsestäni toisille, vaan ainoastaan sitä omaa tummentunutta Jumalan kuvaani.

Lähestyvä joulun antaa meille esimerkin uhrautumisesta – Jumala lähetti ainoan Poikansa antamaan esimerkin meille. Joulun sanoman tulisi olla kirkkaana mielestämme ympäri vuoden – uhrautuminen toisen puolesta ja omasta hyvästä jakaminen toiselle.

ISÄ TUOMAS KALLINEN

(KIRJOITTAJA TOIMII

VARKAUDEN ORTODOKSISEN SEURAKUNNAN

PÄÄTOIMISENA KIERTÄVÄNÄ ORTODOKSISEN

USKONNON OPETTAJANA)

TIISTAISEURAT TOIMIVAT

VARKAUDEN TIISTAISEURA VIRIKE
puh.johtaja Jouko Parviainen,
puh. työ: 017–2 882 360, koti: 017–2 882 362

Kokoontuu joka toinen viikko tiistaisin klo 13. srk-salissa seuraavasti: MARRASKUU 2006: 14.11. ; 28.11. JOULUKUU 2006: 12.12. ; 17.12. liturgian jälkeen seurakunnan eri Tiistaiseurojen ja piirien yhteinen joulun esijuhla, ja syystoimintakauden päätös.
Poikkeuksellisista kokoontumisista ilmoitetaan Varkauden Lehden kirkollisissa ilmoituksissa

LEPPÄVIRRAN TIISTAISEURA
kokoontuu keskimäärin kerran kuukaudessa jäsenten kodeissa. Lisäksi pyritään mahdollisuuksien mukaan toimimaan yhteistyössä Sorsakosken Tiistaiseuran kanssa.
Puh.johtaja: Marjukka Levy, puh. 017 – 5 542 529
MARRASKUU 2006: Kokoontumisesta ilmoitetaan myöhemmin paikallisissa lehdissä. JOULUKUU 2006: Varkaudessa 17.12. liturgian

jälkeen seurakunnan eri Tiistaiseurojen ja piirien yhteinen joulun esijuhla, ja syystoimintakauden päätös.

Kokoontumisista ilmoitetaan Soisalon Seutu- Lehden kirkollisissa ilmoituksissa

SORSAKOSKEN TIISTAISEURA
kokoontuu keskimäärin kerran kuukaudessa jäsenten kodeissa. Lisäksi pyritään mahdollisuuksien mukaan toimimaan yhteistyössä Leppävirran Tiistaiseuran kanssa.
Puh.johtaja: Silja Majuri, puh. 017 – 5 543 493

MARRASKUU 2006: Kokoontumisista ilmoitetaan myöhemmin paikallisissa lehdissä JOULUKUU 2006: Varkaudessa 17.12. liturgian jälkeen seurakunnan eri Tiistaiseurojen ja piirien yhteinen joulun esijuhla, ja syystoimintakauden päätös.
Kokoontumisista ilmoitetaan Soisalon Seutu- Lehden kirkollisissa ilmoituksissa

VILJOLAHDEN TIISTAISEURA
kokoontuu keskimäärin kerran

Ole rohkeasti ortodoksi!

Seurakuntamme lapsi- ja nuorisotyö tarjoaa monenlaista mukavaa puuhaa. Poimi seuraavasta listasta lapsillesi ja itsellesi ne mielenkiintoisimmat ja tule mukaan.

Lapset:

Lasten liturgiakerhot ovat alkaneet syyskuussa. Kerho pyörii liturgian ajan, jolloin aikuisilla on mahdollisuus hengähtää itse kirkossa, kun kerhonohjaajat ohjaavat lapsia. Lapset osallistuvat ehtoolliselle. Koko perhe rohkeasti mukaan! Varkauden kirkossa liturgiakerho on joka kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina (5.11., ja 3.12.) ja Savonlinnassa joka kuukauden viimeisenä sunnuntaina (26.11.). Kerho alkaa klo 10 ja päättyy liturgian tai kirkokahvien jälkeen. Kerhossa askarrellaan, pelataan ja osallistutaan liturgiaan.

Lasten jouluisen kerhopäivä jonakin joulukuun lauantaina Varkaudessa ja Savonlinnassa klo 16.-18, jonka jälkeen osallistuminen Vigiliaan. Seuraa lehti-ilmoittelua!

Maksuton perheretki Leppävirran praasniekkiaan 4.11. Praasniekkajuhlan jälkeen rentoudumme Vesileppiksessä (oma maksu). Linja-auto kulkee reittiä Savonlinna-Varkaus-Leppävirta. Seuraa lehti-ilmoittelua.

Nuoret
ONL:n kerhonohjaajakurssit tai muut ONL:n tapahtumat ovat maksuttomia. Hommaat vain itsellesi kyydin tapahtumaan. Seuraa esim. Tuohustulen ilmoittelua.
Jos haluat ensi kesänä leirinohjaajaksi tai vaikkapa heti kerhonohjaajaksi Savonlinnaan tai Varkauteen, niin ota yhteyttä. Työstä saat myös pientä palkkaa sekä työtodistuksen.

Lisätietoja saat isä Martilta (050-599 2692) tai lapsi- ja nuorisotyötoimikunnan jäsen Riina Pirhoselta (040-575 9856)

kuukaudessa jäsenten kodeissa
Puh. johtaja: Yrjö Seppä,
MARRASKUU 2006: Kokoontumisista ilmoitetaan myöhemmin paikallisissa lehdissä JOULUKUU 2006: Varkaudessa 17.12. liturgian jälkeen seurakunnan eri Tiistaiseurojen ja piirien yhteinen joulun esijuhla, ja syystoimintakauden päätös.
Kokoontumisista ilmoitetaan Varkauden Lehden kirkollisissa ilmoituksissa

SAVONLINNAN TIISTAISEURA
Puh. johtaja: Helena Kettu, puh. 050 – 3 682 212
Kokoontuu joka toinen viikko klo 17. srk-salissa
MARRASKUU 2006: Ti. 7.11. klo.17. ; Ti. 21.11. klo. 9. Neitsyt Marian Temppelein tuomisen juhla, i. Tuomas JOULUKUU 2006: Ti. 5.12. klo. 17. Luento: P. Nikolaos; tiistaiseuran syyskauden päättäjaiset, i. Tuomas Kallinen. Juhlavigilia
Muutoksista ilmoitetaan ITÄ-SAVO – lehden kirkollisissa ilmoituksissa

Varkauden ortodoksinen seurakunta hakee **vahtimestarin osa-aikaiseen** toimeen sopivaa henkilöä, joka tarvittaessa voi avustaa papistoa alttari-apulaisena jumalanpalveluksissa Varkauden kirkossa ja Leppävirran rukoushuoneessa. Hakijan tulee olla ortodoksisen kirkon jäsen.
Kirjalliset hakemukset tulee toimittaa osoitteella: Varkauden ort. srk / Kirkkoherra, Relanderinkatu 5 78200 VARKAUS
Lisätietoja voi tiedustella kirkkoherranvirastosta ma, ke ja pe klo 9 – 13 välisenä aikana, puh. 017 – 2 882 360 tai kirkkoherralta puh. 050 – 5 992 692.

KIRJAILIJAVIERAS
äiti Kristoduli Lintulan luostarista
Tarinoiden Taulumäessä
Varkauden kaupunginkirjastossa
lauantaina 11.11. klo 19.
Riitta Matilainen haastattelee.
Tervetuloa!

Solea toivottaa tervetulleeksi myös lukijain kirjoitukset. Lehti toivoo napakoita tekstejä ja rakentavia keskusteluja. Kirjoitukset voi jättää joko oman seurakunnan kautta tai lähettä suoraan lehden toimitukseen. Lehden yhteystiedot löytyvät sivulta 12.

Kirkkokansan Kynästä

Varusmiespalvelun kunnia ja häpeä

Solea-lehdessä on pariin otteeseen esitelty ihannoiden kuvien kera siviilipalvelusmiesten toimintaa. Mikkelin seurakunnassa heistä on myös järkyttäviä kokemuksia.

Olen itse saanut värinän koulutuksen ja toiminut armeijan loppuajan varusmiespappina Pohjois-Karjalassa. Hieno kokemus. 26-vuotias poikani Aku pantiin alulle RUK:n kurssijuhlilla ja hän sai vastaavasti olla RUK:ssa kurssilla 216 vuonna 2000.

Myös hänen kokemuksensa tuosta ajasta ovat myönteisiä. Siksi aion lyhyesti pohtia ja kannustaa nuoria miehiä suhtautumaan armeijan tarjoamaan ”elämäkouluun” myönteisesti, kiinnostuneena uteliaasti ja kasvun mahdollisuutena.

Ihmisen, kristityn ja sotilaan elämään kuuluu sekä kunnia että häpeä. Kukaan ei selviydy elämästä ilman haavoja. Kristillinen vakaumus meitä aika ajoin etsimään ja tarkistamaan oman kompassinsa ja karttansa avulla oikean suunnan.

Tässä suhteessa varusmiespalvelus on oivallista aikaa. Sosiaalinen pääoma syntyy ja kasvaa luottamuksellisissa ja avoimissa ihmissuhteissa. Se merkitsee kykyä ratkaista vuorovaikutteisia ongelmia, mutta myös kykyä tuottaa uusia näkökulmia.

Sosiaalista pääomaa voi olla myös se, kuinka ihminen kykenee rentoutumaan ja lepäämään ihmis-

suhteissaan. Luulen, että armeija parhaimmillaan tarjoaa meille tällaisia mahdollisuuksia. Syntyy myönteistä ystävyyttä, joka poistaa stressiä, kasvattaa itsetuntoa ja laajentaa maailmankatsomusta.

Eryteisesti henkisesti ja fyysisesti vaativan ponnistelun tuloksena syntyy ihmissuhteita, jotka ovat sampoja ja tuottavat parhaimmillaan runsain mitoin sitä hyvää, mitä tarvitsemme kasvaaksemme ja kehityäksemme omaksi itseksemme.

Voitettua vaikeutta seuraa hyvä olo ja hienot muistot. Armeijan korostamalla tekemisellä, uuden oppimisella ja fyysisen kunnan kasvamisella on suuri itseisarvo. Ne parhaimmillaan ovat elämänilon ja positiivisen identiteettimme luoja.

Toinen tapa tarkastella varusmiespalvelusta on nähdä se puhtaasti ihmisten välisenä toimintana. Tekeminen ja suoritteet muuttuvat työksi ja toiminnaksi vasta silloin, kun ne nähdään ihmisten välisinä suhteina ja liitetään ihmisten välisiin tapahtumiin.

Toiminta varusmiesaikana saa todellisen arvonsa siitä, mitä ja ketä se palvelee. Vanha kristillinen viisaus pukee sen ajatukseksi: ”Ensin tulet sinä ja sitten minä, eikä ensin minä ja sitten sinä”. ”Kenraalin testamentissa” edesmennyt jalkaväenkenraali Adolf Ehrnrooth kirjoittaa: ”Sanat ”minä” ja ”haluan” kuullaan liian monesta suusta liian usein. Eikä omatunto paina tällaista miestä?”

Onko suomalaisesta miehestä tullut omahyväinen, minä itse-asteella ratkaisunsa tekevä? Ja kenraali jatkaa ja vastaa:

”Minä toivon, että löytyy vielä riittävän monta kotia, nuorta äitiä ja isää, jotka tahtovat ja kykenevät palauttamaan osan niistä elämänervoista, joihin kuuluvat ihmisten kunnioitus, velvollisuudesta huolehtiminen, vastuu kanssaihmisistä ja työstä sekä vastuu seuraavankin suomalaisen sukupolven henkisestä tasokkuudesta.”

Parasta, mitä me voimme muistaa ja oppia varusmiesajastamme on se, että elämällä on sekä horisontaalinen että verikaalinen lähtökohta.

Meistä huolehtivat sekä Jumala, että läheisemme, ketä ne kullakin hetkellä ovat. Kun tähän liitämme eettisen ohjeen toimia kultaisen säännön mukaan ja kun vastaamme meitä kohtaavaan pahaan aina hyvällä, olemme aina elämän valoisalla puolella.

Sotilas saa aina enemmän kuin kykenee antamaan. Sotilas oppii välittämään ja auttamaan ja mikä tärkeää, työskentelemään vuorovaikutteisesti ohjeiden mukaan. Ajatuksen varusmiespalvelun tarpeellisuudesta voisi kiteyttää Martin Buberin opetukseen: ”Jokainen meistä etsii sellaista ihmistä ja instituutiota, joka antaisi meille luvan olla olemassa”.

ISÄ PEKKA JYRKINEN

Lähellä mutta niin kaukana

Isä **Timo** kirjoitti 4. syyskuuta ilmestyneessä *Soleassa* toimittaja **Jari Hakkaraisen** 14. elokuuta esitetystä ohjelmasta *Ortodoksisen kirkon tähteillä*.

Ymmärrän hyvin, että isä Timo oli pahoittanut mielensä ohjelman nimestä. Maailma on mennyt sellaiseksi, että Yleisradionkin ohjelmien on tavoiteltava katsojia huomiota herättävillä otsikoilla. Tarkoituksena ei varmasti ole loukata ketään.

Teen itsekkin televisiolle töitä, ja muutama vuosi sitten havahduin varoittamaan omia haastateltaviani, etteivät he pelästyisi ohjelman

nimeä. Sitä ei välttämättä vielä tiedetä kuvausvaiheessa.

Mielestäni toimittaja Jari Hakkarainen antoi lyhyessä ajassa kattavan ja monipuolisen kuvan ortodoksisen kirkon sodanjälkeisestä historiasta. Toki hän hiukan kärjisti toteamalla, että ”rajakarjalainen, ortodoksinen kulttuuri on vielä elossa, mutta harmaantuu, heikkenee ja harvenee”.

Mutta sanoihan isä **Eliaskin** samassa ohjelmassa: ”En haluaisi olla sen sukupolven edustaja, joka ajaa alas tuhatvuotisen kulttuuriperinteen. Pitäisi toimia ja puhua.”

Rajakarjalaisen evakkosuvun

jälkeläisenä tunsin ohjelman herättävän taistelutahtoa. Eikö kirkolla olisi uusia keinoja tavoitella meitä kolme-nelikymppisiä ”nuoria”, jotka tuntemme vetoa ortodoksisen kulttuuriin ja uskoon? Ellei minulla olisi läheistä ortodoksisuutta, olisin hyytynyt Uuden Valamon kirkon ovelle kymmenkunta vuotta sitten. Vierailen yhä satunnaisesti luostarissa, mutta sen lähemmäksi kirkkoa en osaa vielääkään tulla.

MARITA SALONEN
TAMPERE

Yhteisten asioiden äärellä

Hiippakuntaneuvosto piti syyskokouksensa Kuopiossa arkkkipiispa Leon johdolla lokakuun 9. päivänä.

Kokous aloitettiin yhteisellä lähetyspiirin valmistamalla aterialla seurakuntasalilla.

Kokouksessa hyväksyttiin hiippakuntaneuvoston vuoden 2007 toimintasuunnitelma ja valittiin toimikunnat tekemään valmistelutöitä.

Kokouksessa oli mukana yhteensä 25 kokousedustajaa hiippakunnan kaikista seurakunnista sekä apulaispiispa Arseni ja lainoppinut asessori Risto Ikäheimo. Seuraava kokous pidetään myös Kuopiossa keväällä 2007.

Hiippakuntaneuvoston lokakuussa Kuopiossa oli 25 kokousedustajaa.

Kamarikuoro Krysostomos äänitti ensimmäisen levynsä Uuden Valamon luostarissa lokakuun alussa.

Kamarikuoro Krysostomoksen esikoislevy tulossa keväällä

Kamarikuoro Krysostomos, johtajanaan Mikko Sidoroff, äänitti ensimmäisen levynsä Uuden Valamon luostarissa 5.-8.10. Levyn sisältönä on Mikko Sidoroffin vuonna 2003 säveltämä *Panihida*, ortodoksinen muistopalvelus. Kamarikuoro Krysostomos kantaesitti sen Kuopiossa 2003. Sittemmin *Panihida* on esitetty eripuolilla Suomea ja se on saanut osakseen paljon myönteistä palautetta, sekä loistavia arvosteluja.

Levytyksessä tapahtuu yhteistyössä taidemusiikkiin erikoistuneen tam-

perelaisen levy-yhtiön, Alba Music oy:n, kanssa. Äänityksestä vastasi Mika Koivusalo ja taiteellisesta tuotannosta Saara Perkola. Teoksen solisteina toimivat Kuopion ortodoksisen seurakunnan kanttori Anita Lintu (sopraano) ja Siilinjärven luterilaisen seurakunnan kanttori tenori Ossi Jauhainen (tenori).

Mikko Sidoroffin *Panihida*-cd pyritään julkaisemaan keväällä 2007.

Levyntuotantokonsertin ajankohta ja paikka selviävät myöhemmin.

Kuopion ortodoksisen seurakunnan oppilaiden huoltajille järjestettiin vanhempainilta lokakuussa Kuopiossa. Aiheena oli ”ortodoksinen identiteetti”. Alustajina olivat isä Timo Honkaselkä ja Makarios Lehtimäki.

VALAMON KANSANOPISTO

FOLKHÖGSKOLA • LAY ACADEMY

OMA KIRKKO
8.-10.12.2006
Valamon kansanopisto 20 vuotta

Ohjelmassa mm. Avoin keskustelufoorumi, jossa mukana mm. näyttelijä-ohjaaja Ville Virtanen ja kirjailija-filosofi Torsti Lehtinen. Lisäksi työpajat teologiaan, käden taitoihin, runouteen ja vuorovaikutustaitoihin liittyen.

Ilmoittautumiset Valamon myyntipalveluun 017-5701 810 tai opisto@valamo.fi, pakettihinta alk. 100 €.

KULTTUURI-PYHIINVAELLUSMATKAT

ISRAEL

Aika: 12.-19.4.2007

Matkareitti: Helsinki-Jerusalem-Tiberias

Hinta: noin 1.160–1.200 eur

(hintaan vaikuttaa lähtijöiden määrä)

Sis: lennot, bussikuljetukset, hotellimajoitus, puolihoito, opastukset, retket

Ilm: heti tai viim. 15.2.2007

VALAMO

Aika: 29.6.-1.7.2007

Matkareitti: Helsinki-Niirala-Sortavala

Hinta: alk. 290 eur

Sis: bussikuljetus, laivamatkat, viisumi, ruokailut, majoitus, opastus

Ilm: viimeistään 13.6.2007

VALAMO

Aika: 20.-22.7.2007

Matkareitti: Jyväskylä-Kuopio-Niirala-Sortavala

Hinta: alk. 290 eur

Sis: bussikuljetus, laivamatkat, viisumi, ruokailut, majoitus, opastus

Ilm: viimeistään 1.7.2007

VALAMO

Aika: 10.-12.8.2007

Matkareitti: Iisalmi-Kuopio-Niirala-Sortavala

Hinta: alk. 290 eur

Sis: bussikuljetus, laivamatkat, viisumi, ruokailut, majoitus, opastus

Ilm: viimeistään 25.7.2007

SOLOVETSK

Aika: 23.-25.7.2007

Matkareitti: Kuopio-Kajaani-Kostamus-Kem

Hinta: alk. 299 eur

Sis: bussikuljetus, laivamatkat, majoitus, viisumi, ruokailut, opastus

Ilm: viimeistään 1.7.2007

Tulossa:

Syyskuu: Kreikka, Ateena ja ympäristö

TIEDUSTELUT JA ILMOITTAUTUMISET

puh. 017-816441 e-mail: iisalmi@ort.fi

vastaullinen matkanjärjestäjä Matkatoimisto Artos
katso tarkemmin www.ort.fi/iisalmi

Elina Karjalainen eli evakon kovan elämän. Sen vuoksi hänellä oli vahva myötäelämisen taito.

"Ollos iäti muistettu..."

Kaikkien rakastama Uppo-Nallen kirjailija Elina Karjalainen (s. 1927) pääsi tuonilmaisiin 14. elokuuta 2006. Hänet siunattiin taivaan lepoon valamon luostarin hautausmaalle.

Elina Karjalainen oli viiden vuosikymmenen ajan laajan ja ikärakenteellään monipuolisen yleisön arvostama kirjallinen vaikuttaja.

Mielestäni Elinan elämään vaikuttivat paljolti muun muassa aikainen orpous äidistä sekä evakon kova elämä. Omista kokemuksistaan hän ammensi empatiaa ja myötäelämistä pienten ja vähäosaisten puolesta.

Materia ei ollut hänellä pääosissa. Tärkeätä elämässä olivat vahvat nautinnot ja väkevät elämykset.

Hän oli myös hyvin impulsiivinen ja hänet muistetaan muun muassa tempauksista: "Hevosella Helsinkiin" tai "Baari Pollen Potkusta Japanin Sapporoon Siperian radalla takaisin kotiin".

Luonteeltaan Elina oli myös omistavainen, sitovakin sekä hoitoon ja huoltoon heittäytyvä. 36 vuoden työtoveruudella ja ystävyydellä:

Topi Ikäläinen

Память Карельских святых

Осенью мы празднуем важный для Православной церкви Финляндии праздник. 4 ноября – память Всех карельских святых. Это значит, что мы вспоминаем не святых карел, но святых, прославивших Бога и Церковь на Карельской земле.

Кто же они, эти святые, и чем они послужили?

Проповедь среди карел началась в XI-XII вв., населявших в то время северо-западное Приладожье и Карельский перешеек. Первыми православными миссионерами здесь были новгородцы. Крещение же карел произошло в 1227 г. при князе Ярославле Всеволодовиче. Но широкое распространение православия начинается с XIV в.

Важным центром православной жизни с того времени стал Спасо-Преображенский Валаамский монастырь. Мы не знаем времени основания святыми преподобными Сергием и Германом Валаамского монастыря — жития преподобных нет и, возможно, никогда не было (память их празднуется 28 июня и 11 сентября), а архивы монастыря были уничтожены в результате многочисленных военных захватов и разорений. По этому вопросу существует две версии. Согласно первой, монастырь возник в XII веке, вторая указывает на XIV в., возможно на 1329 г.

Валаам очень рано стал духовным и культурным центром, центром просвещения и книжности, местом распространения православия. С именами его насельников и подвижников, духовно близких к монастырю, связано образование в XIV-XVI вв. многих

известных и по сей день монастырей, таких как Коневецкий на Ладожском озере, основанный прп. Арсением (+ 1447 г., память 12 июня), Палеостровский на Онежском озере — прп. Корнилием (+ ок. 1420, память 19 мая), Соловецкий на Белом море — прпп. Савватием (+ 1435), Зосимой (+ 1478, память 17 апреля) и Германом (+1479, память 30 июля), Александром-Свирский на реке Свири прп. Александром (1448-1533, память 30 августа), который, согласно его житию, «воспитал целый сонм угодников Божиих». Суровая северная природа привлекала тех, кто искал христианского подвига. Благодаря вдохновляющему примеру подвижников, вокруг них собирались общины, возникали общежительные монастыри. И все новые и новые монашеские общины были оплотами христианской веры среди окружающего их язычества. Всего к концу XVI в. было основано около тридцати монастырей.

История Валаама, сердца северного православия, драматична. Непрекращающиеся несколько веков войны между Россией и Швецией разоряли и практически полностью уничтожали монастырь. Но к концу XVIII века он был восстановлен и вновь обрел свою прежнюю славу православного центра Севера. В 1794 г., по распоряжению Священного синода Российской церкви, монахи Валаамского монастыря открывают православную миссию на Аляске и Алеутских островах. С этого момента начинается история православия в Америке. Из десяти членов миссии очень скоро

остался один, его имя — монах Герман. Другие или погибли от рук язычников и в кораблекрушении, или ушли, не выдержав испытаний. Поселившись на острове Еловом, преподобный Герман Аляскинский (1757-1837, память 9 августа) назвал свою новую обитель Новым Валаамом. «Я в уме воображаю любимый мною Валаам, — писал он игумену монастыря Назарию, — на него всегда смотрю чрез великий океан...» «Трудную жизнь вел апа (дедушка), — говорил его ученик-алеут, — и никто не может подражать его жизни». Все видели его непосильный физический труд и жертвенную заботу о местных жителях. Прп. Герман открыл школу для детей, проповедовал взрослым, заботился о сиротах, защищал всех от «злых и хищных людей», т.е. от колонистов-христиан, разрабававших и жестоко эксплуатировавших алеутов.

В XIX в. в Великом княжестве Финляндском и в Карелии как ее части продолжается святое служение просвещения. В 1880 г. в г. Соргавала была открыта семинария для подготовки учителей церковно-приходских школ. Большая заслуга в работе семинарии принадлежит ее директору протоиерею Сергию Окулову (1853-1940). В 1885 г. Окуловым было основано православное братство святых Сергия и Германа Валаамских, ставшее целью своего существования просвещение, проповедь Евангелия среди финнов и карел. В 1897 г. о. Сергей вместе с двумя другими активными членами братства — Михаилом Казанским и Сергием Солнцевым — начали

издание журнала на финском языке «Aamun Koitto» («Утренняя заря»). Как братство, так и журнал существуют и сегодня.

Также в это время возрождается монашеская жизнь. В 1895 г. основывается Линтульский женский монастырь, в чьей судьбе принимал особое участие святой праведный Иоанн Кронштадтский.

В 1940 году из захваченной СССР Карелии были эвакуированы Валаамский, Печенгский, Коневецкий, а также женский Линтульский монастыри. «Новый» Валаам становится важным центром проповеди Христианства и Православия в Финляндии. Имя одного из насельников монастыря, схиигумена Иоанна (Алексеева, 1873-1958), известно многим во всем мире благодаря опубликованной его переписке со своими духовными детьми. «Письма Валаамского старца» — это советы об устройении духовной жизни, написанные и просто и глубоко, они похожи на мозаику, собранную из драгоценных камней евангельских слов и изречений святых отцов, и сейчас имеющих ответы на важнейшие вопросы жизни.

Традиция Карельских до сих пор жива в Финляндской церкви. Она не прекратится, если мы, потомки и наследники тех, кого прославил Бог и почитает Церковь, будем продолжать их служение, насколько это в наших силах, по мере благодати, данной каждому в Церкви от Бога.

Священник Виктор Максимовский

Radio ja tv

Telesioitava ortodoksinen jumalanpalvelus:
Ti 26.12. Helsinki

Radioitavat ortodoksiset jumalanpalvelukset YLE Radio 1-kanavalla:

Su 12.11. Liturgia, klo 11-12. Lappeenranta, Jumalansynnyttäjän suojeluksen kirkko

Su 26.11. Liturgia klo 11-12 Joensuu, Ortodoksinen seminaari

Ke 6.12. Liturgia, klo 10-11 Turku, pyhän Marttyyrikei-sarinna Aleksandran kirkko

Su 10.12. Liturgia, klo 11-12 Kouvola, pyhän Ristin ylentämisen kirkko

Su 24.12. Joulun ehtoopalvelus, klo 18-19 Oulu, pyhän Kolminaisuuden kirkko

Ma 25.12. Joulun aamupalvelus ja liturgia, klo 8-9 Jyväskylä, Kristuksen ylösnousemisen kirkko

Su 31.12. Uuden vuoden rukouksetki, 22.05-23 Joensuu, pyhän Nikolaoksen kirkko

Radioitavat ortodoksiset aamuhartaudet Yle Rado 1-kanavalla kello 6.15 ja 7.50.

La 18.11. TM, uskonnopettaja Sirpa Okulov, Kuopio

La 9.12. pääsihteeri, isä Heikki Huttunen, Suomen ekumeeninen neuvosto

Radiotavat ortodoksiset iltahartaudet Yle Radio 1-kanavalla kello 18.50.

Ti 21.11. kirkkoherra Pentti Hakkarainen, Kajaani

Ti 19.12. nunna Kristoduli, Lintulan luostari, Heinävesi

Julkaisija: Iisalmen, Jyväskylän, Kuopio, Mikkelin, Rautalammin ja Varkauden ortodoksiset seurakunnat.

Päätoimittaja:

Pia Valkonen
p. 050 5511 611
pia.valkonen@ort.fi
Juhani Ahontie 5 c
73100 LAPINLAHTI

Toimituskunta:

Isä Elias Huurinainen, Iisalmi
p. 0500 271 163
elias.huurinainen@ort.fi

Markus Huovinen, Pielavesi
p. 0400 169 825

Timo Makirinta, Rautalammi
p. 0500 371 057
timo.makirinta@ort.fi

Leena Orro, Mikkelin
p. 040 5046 771
leena.orro@dnainternet.net

Martti Päivinen, Varkaus
p. 050 5992 692
varkaus@ort.fi

Lehteen tarkoitettu aineisto pyydetään jättämään seurakuntien virastoihin. Vuoden 2006 viides Solea ilmestyy viikolla 51. Aineistopäivä on 28.11.2006

Seurakuntien yhteystiedot osoitteessa www.ort.fi, josta klikataan ensin kirkko palvelee ja sen jälkeen seurakunnat. Yhteystiedot löytyvät myös Soleasta seurakunnan sivuilta.

Ilmoitushinta: 35 senttiä + alv./ppm.

Tilaukshinta: 10 euroa/vuosi. Lehti tulee seurakunnan jäsenille maksutta.

Paino:

Kiuruveden Sanomalehti Oy
Kisapaino
Hovinpelto 3
74700 Kiuruvesi
Postiosoite:
PL 69, 74701 Kiuruvesi
Puh. (017) 770 7700
Fax (017) 770 7770